ہڑدے ئی تلار نوشکے

ABC Certified

Phone: 081-2827824

Fax 081-2827825

براہوئی زبان اٹ شینک مروک آاولیکو ہڑدے ئی اخبار

نہاد:05روپئی

دوشنبے 30 مارچ 2026ء | 10شوال العظم1447ھ | پنہ غاک:04 | سال:21 | تاک 258

www.talarbrahui.com | http://www.facebook.com/talarpub | talarpub@gmail.com

2 زبان امر بچک؟ ..... شونگال

2 قدرت نا مثال اس ..... غمخوار حیات

3 بہادری نا نشان حضرت علی کرم اللہ وجہہ

اسلام آباداٹ اہم ءُ مجلس اس

پاکستان، سعودی عرب، ترکیہ ومصرانا وزیر خارجہ غا تا دیوان، نیامی دے ٹِک اٹی امن کن سلابت

ڈیہہ انا پوسکن آ حالیت خاص وڑاٹ نیامی دے ٹِک اٹی چک وتاڑ آ سرجم سجفنگا، سعودی عرب نا پاکستان، ترکیہ ومصرانا خیر خواہی نا کوشست آ تا ستا

اسحاق ڈار وسعودی وزیر خارجہ نا جتا اہم ءُ اوڑ دہی اس ہم مس، علاقائی امن کن اسیجائی ارادگی نا درشانی، پاکستان وسعودی عرب علاقائی امن وسوگوی کن اواری اٹ کاریم کننگ آ امنا ہم کریر

پاکستان وترکیہ نا ہم اسٹریٹجک شریداری ءِ پین ودفنگ آ امنا، ایران وایلو علاقائی امن وسوگوی کن سفارتکاری آ زور، مصری وزیر خارجہ تون اوڑ دہی ٹی واپار وزرکاری ءِ شون تننگ آ کمکاری ءِ ودفنگ آ اوَ کننگا

اسلام آباد (آن لائن) اسلام آباد اٹی پاکستان، سعودی عرب، ترکیہ ومصرانا وزیر خارجہ غا تا اہم انگا سلابتی دیوان ایسر مس۔ دا دیوان نائب وزیر اعظم و وزیر خارجہ اسحاق ڈار نا سلہ غا اڈ تننگا سس' ہراٹی ڈیہہ انا پوسکن آ حالیت خاص وڑ اٹ نیامی دے ٹِک اٹی چک وتاڑ آ سرجم سجفنگا۔ دیوان اٹی ہرچار آ ملک آ تا وزیر خارجہ غاک بشخ ہلکر و اواری، سفارتی تعلقداری وعلاقائی سوگوی آ گپ وتران کریر۔ حوالی نا رداٹ دیوان نا اسیجائی اعلامیہ جاری کُننگ، ہراٹی اہم انگا فیصلہ غا تا وآ'حبت نا تَج پام نا پاش کننگ نا گمان ءِ۔ دیوان نا وخت آ نیامی دے ٹِک اٹی مداگی امن کن چندی سلابتی سلاہ تیا سجفنگا، وخت اس کہ سعودی عرب نا کنڈ آن پاکستان، ترکیہ ومصرانا کنڈ آن برجا خیر خواہی نا کوشست آ تا ستا کننگا۔ حوالی نا رداٹ دیوان اٹی ایران وامریکہ نا نیام اٹ برجا چک وتاڑ آ ہم سرجم گپ وتران مس۔ ہراٹی ہر ملک تینا موقف ءِ پیش کرے۔ ہرچار آ وزیر خارجہ غاک آ'حبت اٹی ہم خوک تعلقداری واسیجائی کوشست آ تے برجا تخُنک آ امنا کریر۔ وزیر خارجہ اسحاق ڈار دیوان اٹی بشخ ہلوک ملک آ تا وزیر خارجہ غا تا پاکستان آ ہننگ آ منتواری ءِ ہرفے واومیت درشان کرے کہ دا سلابت ڈیہہ اٹی امن وسوگوی نا شونداری ٹی کمک نا سوب مریک۔ ہنداوڑ اسلام آباد اٹی نائب وزیر اعظم و وزیر خارجہ اسحاق ڈار وشہزادہ فیصل بن فرحان نا نیام اٹ اسہ اہم ءُ اوڑ دہی اس مس، ہراٹی ہڑتوم آ کنڈ انا تعلقداری و ڈیہہ انا جم حالیت آ تیا سرجم گپ وتران کننگا۔ اوڑ دہی نا وخت آ پاکستان وسعودی عرب علاقائی امن وسوگوی کن اواری اٹ کاریم کننگ آ امنا کریر۔ ہڑتوم آ راہشونک دا ہیت آ زور شاغار کہ ڈیہہ اٹی مداگی امن کن سفارتکاری و مذاکرات ءِ شون تننگ نا گرج ءِ۔ دا وخت آ علاقائی وجہانی باندات آ تیا ہم سرجم ہیت مس، وخت اس کہ ہڑتوم آ وزیر خارجہ غاک مچ آ دنیا ٹی پیش مروک چیلنج آ تھون مون تننگ کن اسیجائی تَج پام اٹ کاریم کننگ نا ہیت آ زور شاغار۔ ہنداوڑ پاکستان وترکیہ اسٹریٹجک شریداری ءِ پین سوگوکننگ آ امنا کریر وایران تون اوار علاقائی حالیت آ تیا ہیت وگپ کرسا امن وسوگوی کن سفارتکاری آ زور شاغار۔ نائب وزیر اعظم و وزیر خارجہ اسحاق ڈار نا ترک وزیر خارجہ ہاکان فیدان تون دفتر خارجہ ٹی اوڑ دہی مس۔ ترک وزیر خارجہ ہاکان فیدان علاقائی حالیت آ تیا سلابت کن پاکستان نا دورہ غاٹے۔ ترجمان دفتر خارجہ نا رداٹ اسحاق ڈار پاکستان وترکیہ نا تاریخی و ایلمداری تعلقداری تے پین سوگوکننگ نا عزم انا درشانی ءِ کرے۔ اوڑ دہی ٹی ہڑتوم آ کنڈ آ تا تعلقداری نا غٹ پہلو و کمک ءِ ودفنگ آ سرجم ہیت وگپ کننگا۔ بیدس داڑان نائب وزیر اعظم و وزیر خارجہ اسحاق ڈار مصری وزیر خارجہ عبدالعاطی تون اوڑ دہی کرے ہراٹی اواری اٹ واپار وزرکاری نا شونداری آ زور شاغنگا۔ دفتر خارجہ نا ترجمان نا رداٹ پاکستان ومصر چندی بشخ آ تیٹی کمک ءِ پین ودفنگ وایلمداری تعلقداری تے سوگوکننگ نا ارادہ نا دوارگی کریر واسیجائی وزارتی کمیشن ءِ فعال کننگ آ امنا کننگا۔

واشنگٹن پوسٹ

امریکہ نا ڈغاری کارروائی، آبنائے ہرمز وخارگ جزیرہ غا کوزہ نا تیاری

ایران آ پوروجلہو کننگپک، داٹی اسپیشل فورس وروایتی پیادہ فوج انا اسیجائی چھاپہ غاک اوار منگ کیرہ

امریکی فوج ءِ ایرانی ڈرون، میزائل جلہو، سم کاری ودیسی جوڑ کروک منچر کون آ گڑ تیک مون تروک ءُ، رپورٹ

واشنگٹن (آن لائن) امریکی اخبار واشنگٹن پوسٹ دعویٰ کرینے کہ پینٹا گون ایران اٹی ڈغاری کارروائی تا تیاری کننگ اٹی ءِ۔ واشنگٹن پوسٹ امریکی کمامدار آ تا رداٹ رپورٹ کرینے کہ پینٹا گون ایران اٹی ڈغاری کارروائی کننگ نا بابت سجفنگ اٹی ءِ۔ واشنگٹن پوسٹ انا رپورٹ نا رداٹ امریکی کمامدار آ ک پارینو کہ پینٹا گون منہ ہفتہ ٹی گمانی ڈغاری کارروائی تا نقشہ ءِ جوڑ کننگ اٹی ءِ، ولے دا اسہ پورو ءُ جلہو اس مفک بلکہ داٹی اسپیشل فورس وروایتی پیادہ فوج انا اسیجائی چھاپہ غاک اوار منگ کیرہ۔ رپورٹ نا رداٹ دا کارروائیک ایرانی کرکی علاقہ و اہم عسکری ہند آ تے شست کننگ کن کننگ' خاص وڑ اٹ آ بنائے ہرمز نا خوک جوڑ کروک تنصیبات آ ک' ہراڑے واپاری وفوجی جہاز آ تے نسخان رسیفنگ نا گمان ءِ۔ اخبار پارینے کہ دا کارروائی تا وخت آ امریکی فوج ءِ ایرانی ڈرون، میزائل جلہو، ڈغاری سم کاری و دیسی جوڑ کروک منچر کون آ گڑ تیک مون تروک ءِ۔ دا وخت اسکان دا پاش اف کہ صدر ڈونلڈ ٹرمپ دا تَج پام نا پورو، مچٹ یا منظوری ہم اینک یا آ خا۔ وائٹ ہاؤس نا ترجمان کیرولین لیویٹ پارے کہ پینٹا گون نا کاریم جتا جتا آ پشن تیار کننگ ءِ تا نکہ صدر ءِ فیصلہ کننگ کن پورو واکداری دوئی مرے، ولے داڑان دا مسخت اف کہ پک ءِ فیصلہ اس مسنے۔ رپورٹ نا رداٹ امریکی انتظامیہ ایران نا اہم تیل برآمدی ہند خارگ جزیرہ غا کوزہ کننگ تون اوار کیہی وڑ تیا سجفنگ اٹی ءِ، دا کان بیدس آ بنائے ہرمز آن خوک ایلو کرکی علاقہ غا تیٹی ہم کارروائی تا بابت ہم سجفنگ انگ ءِ۔ کارندہ نا رداٹ دا مشن ءِ ہفتہ یا ئُو تے ٹی پورو کننگک۔

روسی وزارت خارجہ

ایران نا پرامن ایٹمی تنصیب آ تیا جلہو آ تا اخس کہ مذمت کننگے کم ءِ

بوشہر نیوکلیئر پاور پلانٹ آ جلہو بھاز گرتی نا ہیت اسے، داڑان بھلو کچ اسے ٹی تابکاری تالان منگ نا گرتی ودی مسنے

دیکی یورپ یوکرین نا گمانی ایٹمی بلیک میلنگ نا کل آن مست گواچی مروک آ تیان ءِ، ترجمان نا اِرا جتا جتا بیان

ماسکو (آن لائن) روس ایران نا پرامن جوہری تنصیبات آ تیا مروک آ جلہو آ تا ترندی اٹ مذمت ءِ کرسا پارینے کہ داوڑ انا ہندن ءُ گام گیج آ تا مچ آ دنیا ٹی پورو وڑاٹ مخالفت کننگے۔ روسی وزارت خارجہ نا ترجمان ماریہ زخاروا واتینا بیان اٹی پارے کہ ایران نا جوہری میرات' ہراٹی بوشہر نیوکلیئر پاور پلانٹ اوار ءِ، آ جلہو آ ک بھاز گرتی نا سوب ءُ و داڑان بھلو کچ اسے ٹی تابکاری تالان منگ نا گرتی ودی مسنے۔ او پارے کہ جلہو کروک آ ملک آ ک نیامی دے ٹِک اٹی برجا جنگ ءِ پین ترند کننگ اٹی ءُ وا ونانسخان آ تیا تچ چکار کپتنگ اٹی ءُ، 27 مارچ آ ایران نا خنداب ہیوی واٹر کمپلیکس واردکان یورینیم پلانٹ ءِ شست کننگا، ہراڑان پد بوشہر انا خوک آ ہم بھلو جلہو کننگ نا حوال آ ک اریر۔ ماریہ زخاروا پارے کہ داوڑ انا گام گیج آ ک جہانی کانو دآ تا پاش آن پاش خلاف ورزی ءِ دوبہ دار آ تے دانسخان نا بابدے سا مرے او جہانی جوہری توانائی ایجنسی (آئی ای اے ای) آن خواست کرے کہ او دا گڑتی نا حالیت آ پاش و ہڑتوم آ وڑ اٹ تینا موقف ءِ پیش کے۔ روسی وزارت خارجہ نا ترجمان نا رداٹ ایران نا جوہری میرات آ تیا جلہو آ ک نئے بیرہ جوہری تالان کپتنگ نا معاہدہ بلکہ جہانی رکھ انا اصول آ تا ہم خلاف ورزی ءِ، جلہو کروک ملک آ ک دمدستی دانسخان تروک آ پالیسی ءِ تورر تا نکہ پین جانی نسخان وگمانی جہانی تنگی آن بچنگ مرے۔ دا کان بیدس روس خبردار کرینے کہ اگر یوکرین جوہری سلہہ دوئی کرے تو دیکی یورپ کل آن مست اونا گمانی بلیک میلنگ نا گواچی منتگ کیک۔ روسی وزارت خارجہ نا ترجمان ماریہ زخاروا اسہ انٹرویو اسے ٹی پارے کہ یوکرینی صدر ولادیمیر زیلنسکی جوہری لائخی دوئی کننگ آ نئے بیرہ مالی کمک و سلہہ نا خواست کیک بلکہ تینا اقتدار ءِ برجا تخنگ کن پین شرت ہم خلنگ کیک۔ او پارے کہ دا وڑ تیان دیکی یورپ کل آن مست زہبی مریک واودے بھلو نسخان مون تروئی تمک۔ روسی فارن انٹیلیجنس سروس دا دعویٰ کرینے کہ برطانیہ وفرانس یوکرین ءِ پوسکن ءُ سلہہ وتعلقدار ٹیکنالوجی نا فراوانی کن کاریم کننگ اٹی ءُ، یورپی جوڑ کروک پڑزہ و گڑاتے ڈکوئی وڑ اٹ یوکرین رسیفنگ نا تَج پام آ سجفنگ انگ ءِ۔ فرانسیسی TN-75 وار ہیڈ، ہرا M51.1 بیلسٹک میزائل تون گنڈوک ءِ، ہم گمانی وارخواہی ٹی اوار ءِ۔ دا بابت دیکی ملک و یوکرین نا کنڈ آن بچ ءُ باقاعدہ پیدوار بیان اس مون آ جننے ولے چاہندار آ ک پارینو کہ داوڑ انا بیانک ساڑی چک وتاڑ نا جہانی حالیت آ تے ٹی سفارتی زور شاغنگ نا اسہ بشخ اس منتگ کیرہ۔

اسحاق ڈار نا آ بنائے ہرمز نا بابت ٹویٹ ءِ امریکی صدر شیئر کرے

واشنگٹن، اسلام آباد (آن لائن) امریکی صدر ڈونلڈ ٹرمپ پاکستان نا نائب وزیر اعظم و وزیر خارجہ اسحاق ڈار نا اسہ اہم ءُ ٹویٹ اسے سوشل میڈیا غا شیئر کرے، ہراڑان پد دا باندات جہانی کہول آ حوال آ تا سرخی جوڑ مس۔ اسحاق ڈار تینا ٹویٹ اٹی پارے کہ ایران 20 پاکستانی جہاز آ تے آ بنائے ہرمز آن گدرینگ نا موکل تسنے، دے اٹی اِرا پاکستانی جہاز دا اہم آ بحری کسر آن راہی مریرہ۔ چاہندار آ تا رداٹ دا سرسبھی ایران وامریکہ نا نیام اٹ ساڑی چک و تاڑ اٹی خاص ءُ اہمیت اس تخک، اتنے کہ آ بنائے ہرمز جہانی تیل انا رسیفنگ کن اسہ اہم ءُ کرس اس پاتنگک' یات سلے کہ ساڑی جنگی حالیت آ تا سوب آن دا کسر آ سخت چکار ورکھ آ ک خلنگا سر، ہراڑان جہانی واپار وتوانائی نا سپلائی زہبی منتگ کُس۔ امریکی صدر نا کنڈ آن دا ٹویٹ نا شیئر منتگ دا ہیت انا نشاندہی ءِ کیک کہ پاکستان ڈیہہ اٹی اسہ اہم ءُ سفارتی کڑ داس ادا کننگ اٹی ءِ وایران تون حال حوال آ تے آ سان کننگ اٹی کمک رسیفنگ اٹی ءِ۔ چاہندار آ تا رداٹ دا گام گیج آن نئے بیرہ پاکستان بلکہ مچ آ ڈیہہ انا واپاری سرجز آ تا شونداری کن ہم جوان ءُ چاگڑ داس ودی منتگ کیک۔ امریکی صدر ڈونلڈ ٹرمپ داڑان مست وزیر اعظم شہباز شریف نا ٹویٹ ءِ ہم شیئر کریس۔

وزیر اعظم نا زرگزرانی بحالی ناوژن نا جہانی کہول آ ستا منتگ ءِ، گورنر سندھ

کراچی (آن لائن) گورنر سندھ نہال ہاشمی تون زرکار آ تا اسہ ڈَل اس اوڑ دہی کرے ہراٹی زرگزرانی باندات واسیجائی است خواہی نا باندات آ تیا سرجمی اٹ گپ وتران کننگا۔ اوڑ دہی نا وخت آ زرکاری نا شونداری، کاروباری چاگڑ دنا جوانی و مداگی زرگزرانی سوگوی آ سجفنگا، وخت اس کہ صنعتی و واپاری سرجز آ تا شونداری و برآمدات اٹی ودکی نا گمان آ تا جاچ ہم ہلنگا۔ دا وخت آ زرگزران نا بحالی، زرکاری ٹی ودکی وروزگار نا وارخواہی تیکن اسیجائی تَج پام آ امنا کننگا۔ گورنر سندھ زرکار آ تے جوان ءُ چاگڑ، آ سراتی و پورو رکھ انا باور کرنے، ڈَل حکومتی پالیسی تیا پورو پت' پرائیویٹ وسرکاری بشخ آ تا نیام اٹ حالی حوالی منتگ ءِ ودفنگ آ زور شاغا۔ دا وخت آ گورنر سندھ نہال ہاشمی پارے کہ وزیر اعظم شہباز شریف نا زرگزرانی بحالی ناوژن نا جہانی کہول آ ستا کننگ انگ ءِ، قائد نواز شریف مدام کاروباری تہ چہ غا تیکن جوان ءُ پالیسی مونی ایسنے۔

اوغانستان دیکی ملک آ تا فائدہ کن تینے جنگ اٹ بٹپ، میر ضیاء لانگو

کوئٹہ (یو این اے) صوبائی وزیر داخلہ میر ضیاء اللہ لانگو راجی رابطہ نا ویب سائٹ "ایکس" آ تینا اسہ اہم ءُ بیان اسے ٹی پارینے کہ پاکستان اوغانستان تون مدام اسہ ایلم ملک و جوان ءُ ہمسائے اسے نا وڑ تعلقداری خواہسنے' ہراڑان کس اس نمن منتگ کپک۔ او ارمان نا درشانی ءِ کرسا پارے کہ داڑان چَپ اوغانستان نا حکمران آ ک دیکی واکدار آ تا فائدہ کن تینا ملک والس ءِ مدام جنگ اٹ بٹنگ اٹی ءُ۔ میر ضیاء اللہ لانگو پارے کہ اوغان حکومت بایدے ایلو ملک آ تا ایجنڈ او دہشت گردی نا کمک کننگ نا جاگہ غا تینا السن نا زرگزرانی جوانی و شونہالی کن عملی گام گیج کے۔ صوبائی وزیر داخلہ تینا بیان اٹی مستی پارے کہ تدوک آ بیست وپنج سال آن اوغانستان ہندوستان کون آ ملک آ تا فائدہ کن تینا السن نا فائدہ غاتے لتاڑ کننگ اٹی ءُ ہرا کہ ڈیہہ نا امن کن نسخان نا سوب ءِ۔ او زور شاغا کہ اوغانستان بایدے تینا ڈغار ءِ پاکستان یا پین اسہ ملک اسے نا برخلاف ہم دہشت گردی کن کاریم اٹ انگ آن تورے تا نکہ ڈیہہ اٹی مداگی امن وشونداری نا تغ پورو مرے ہراٹی ہچ ءُ شک اس اف۔ میر ضیاء اللہ لانگو پیدوار کرے کہ پاکستان تینا سلہیت آ ہچ ءُ سجھوتہ اس کپک وہمسائے ملک آ تا کنڈ آن ہم ہنداوڑ انا ذمہ دارانہ کڑ دانا اومیت کیک۔

.....اسلام آباد ءُ وزیر اعظم شہباز شریف تون سعودی وزیر خارجہ اوڑ دہی کننگ اٹی ءِ

وزیر اعظم شہباز شریف

حکومتی فیصلہ غا تا سوب آن پیٹرولیم مصنوعات نا کوڑ یک گنج اسے ءُ

صوبائی حکومت آ ک موٹر سائیکل ورکشہ مالک آ تا رجسٹریشن آ تے اوفتا پن آ کرفنگ کن کل آ سراتی تے پک کننگ کن گام گیج کیر

چندر کاری مہم اٹی حکومت تون کمک کننگے، سٹی سفر آن پانا دکننگے، دفتر وکاریم والا جاگہ غا تیا ٹیلی کانفرنسنگ ءِ اولیت تننگے، السن آن خواست

اسلام آباد (آن لائن) وزیر اعظم محمد شہباز شریف پارینے کہ حکومتی فیصلہ غا تا سوب آن پیٹرولیم مصنوعات نا ملکی گرج آ تیکن گنج ءُ گیج اس ساڑی ءِ، او پارت کرے کہ صوبائی حکومت آ ک موٹر سائیکل ورکشہ مالک آ تے رجسٹریشن آ تے اوفتا تینا پن آ کرفنگ کن غٹ آ سراتی تے فراوان کیر۔ وزیر اعظم محمد شہباز شریف نا کماشی ٹی ڈیہہ انا حالیت آ تے مون آ تخسا ایندھن نا چندر کاری کن برجا گام گیج آ تا جاچ دیوان اڈہلک' دیوان اٹی بشخ ہلوک آ تا کنڈ آن السن آن خواست کننگا کہ او چندر کاری مہم اٹی حکومت تون کمک کیر، بے گرج سفر آن پانا دکیر و دفتر وکاریم والا جاگہ غا تیا ٹیلی کانفرنسنگ ءِ اولیت تننگے۔ وزیر اعظم پارے کہ حکومتی فیصلہ غا تا سوب آن پیٹرولیم مصنوعات نا ملکی گرج آ تے کن گنج ءُ گیج اس ساڑی ءِ، او دا حالیت آ تے ٹی السی ریلیف ءِ اولیت تس، و ہرا کچ اسکان گمان آن چَپ کُس' تدوک آ مسہ ہفتہ ٹی السن ءِ ریلیف رسیفنگا۔ وزیر اعظم پارے کہ تیل انا نہاد آ تے ودفنگ آن تونگ کن بنجائی حکومت 125 ارب روپئی نا بھلو زر اس، چندر کاری وشونداری بجٹ ءِ کاٹ کرسا تس تا نکہ السن مچ آ دنیا ٹی چک وتاڑ نا زہم تیان رکھوک منتگ کے۔ دیوان نا بشخ ہلوک آ ک پارینو کہ السن آن خواست ءِ کہ او چندر کاری مہم اٹی حکومت تون ہم کو پہ مریر و بے گرج سفر آن پانا دکیر، دفتر وکاریم والا جاگہ غا تیا ٹیلی کانفرنسنگ ءِ اولیت تننگے۔ وزیر اعظم پارے کہ صوبائی حکومت آ ک موٹر سائیکل ورکشہ مالک آ تے رجسٹریشن آ تے اوفتا تینا پن آ کرفنگ کن غٹ آ سراتی تے فراوان کیر، دا گام گیج آن مچ آ ملک انا موٹر سائیکل ورکشہ غا تا ڈیٹا ڈیجیٹل مریک و اوفتا مالک آ تے آ'حبت اٹی حکومت نا کنڈ آن تروک آ ریلیف آن فائدہ ہرفنگ نا وارخواہی دوئی مریک۔ وزیر اعظم تعلقدار کمامدار آ تے ہرچار آ صوبہ، آزاد کشمیر وگلگت بلتستان نا چیف سیکرٹری تیون حوال آ تے ترندکننگ نا پارت کرے۔ دیوان ءِ چندر کاری نا گام گیج آ تیا عملدرآمد کننگ نا بابت معلومدار کننگا' دیوان اٹی پانگا کہ پیٹرولیم مصنوعات نا خواست و فراوانی و مچ آ سپلائی چینن انا باقاعدگی اٹ چاروکی کننگ انگ ءِ و دا بابت اسہ ڈیجیٹل ڈیش بورڈ اس ہم تیار کننگا نے۔ دیوان ءِ پانگا کہ اپریل کن پیٹرول نا درآمد نا بست وبند مسنے۔ دیوان اٹی بریفنگ تننگا کہ ایلو ملک آ تیان چَپ پاکستان اٹی ایندھن نا فراوانی نا بابت منتے تو بھلو قطار ارے نئے بدانتظامی اس ارے ہرا حکومت نا گچین بست وبند کننگ نا پک شاہدی ءِ۔ وخت آ حکومتی گام گیج آ تا سوب آن ملک اٹی تیل انا حالیت ءِ جوان وڑ اٹ مینچ کننگا نے۔ موٹر سائیکل سوار و رکشہ چلیفوک آ تیکن گمان نا کچ فیول سپورٹ پروگرام کن تیار کروک آ ایپ آ ہم بریفنگ تننگا۔ ویڈیو لنک دیوان اٹی نائب وزیر اعظم و وزیر خارجہ محمد اسحاق ڈار، بنجائی وزیر احد خان چیمہ، محمد اورنگزیب، علی پرویز ملک، عطاء اللہ تارڑ، ڈاکٹر مصدق ملک، احسن اقبال، شزا فاطمہ خواجہ، اویس خان لغاری، خصوصی کمکار طارق باجوہ، گورنر اسٹیٹ بینک جمیل احمد و تعلقدار بڑزکو سرکاری افسر آ ک بشخ ہلکر۔

بنجائی حکومت نا چندر کاری: 154 ارب روپئی بچفنگک

اسلام آباد (آن لائن) چندر کاری نا رداٹ بنجا 154 ارب روپئی بچفنگ نا ہدف تیار کرینے و سمارٹ لاک ڈاؤن و کچ اٹ واپاری سرجز آ تیان توانائی نا چندر کاری نا تَج پام جوڑ کننگا نے، ہرانا رداٹ موٹر سائیکل و رکشہ مالک آ تے پیٹرول آ مخصوص سبسڈی ہم تننگک۔ حوالی آ تا رداٹ موٹر سائیکل و رکشہ مالک آ تے تُو انا 20 آن 30 لیٹر سبسڈی تننگ نا سلاہ ءِ وخت اس کہ سبسڈی کن کیو آر کوڈ سسٹم درستی کرفتنگ۔ حوالی نا رداٹ حکومت موبائل ایپ نا کمک اٹ موٹر سائیکل سوار آ تے سبسڈائزڈ پیٹرول ایتک۔ چندر کاری نا گام گیج آ تا سوب آن خوچ آ تے ٹی کمتی آن بھلو بچت اس مریک۔ سبسڈی نا بابت پک فیصلہ ءِ بڑزکو کہولی سلابت آن پد کننگک۔ حوالی تا رداٹ صدر، وزیر اعظم و ہرچار آ وزیر اعلیٰ تیان سلاہ ہلنگک۔ ایلو اسٹیک ہولڈر آ تے ہم سلاہ ٹی ہلنگ نا پک فیصلہ کننگا نے۔

کوئٹہ، چنک سن آ مسٹر نا برمتہ غا وزیر اعلیٰ بلوچستان نا نوٹس

کوئٹہ (آن لائن) بھاگ ناڑی ٹی چنک سن آ مسٹر نا برمتہ نا واقعہ غا وزیر اعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی دمدستی نوٹس ہلسا تخت پارت جاری کرینے۔ کمکار داخلہ حکومت بلوچستان بابر یوسفزئی نا رداٹ، آئی جی پولیس بلوچستان وڈی آئی جی سبی ءِ دوبہ دار آ تے دمدستی دزگیر کننگ و برمتہ مروک آ مسٹر نا رکھی اٹ پدی انگ ءِ پک کننگ نا پارت کننگا نے۔ او پارے کہ صوبائی حکومت و سکیورٹی ادارہ غاک ہرشاری نا جان وامال نا رکھ اکن ہروڑ انا گام گیج کننگ اٹی ءُ و دا بابت بچ ءُ وڑ انا ڈیوائی اس سگنگ مفک۔ بابر یوسفزئی مستی پارے کہ وزیر اعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی مدام مظلوم بندغ آ تھون سلوک ءِ وصوبہ ٹی اسہ وڑ انا ہم بیدادی یا بے انصافی ءِ بچ سگنگ مفک۔

لبنان اٹی اسرائیلی جلہو آ تیٹی صحافی تا شہیدی آ جہانی کہول آ گڑتی

حجرہ شاہ مقیم (آن لائن) لبنان اٹی اسرائیل نا میڈیا غا ٹارگٹ جلہو آ تیٹی خاص وڑ اٹ صحافی تے شست کننگ نا واقعہ غاک جہانی کہول آ گڑتی ودی کرینو، تدوک آ تُو اسے ٹی پنج صحافی شہید مسنو وخت اس کہ بھاز آ ک ٹھپی ہم مسنو۔ پوسکن آ واقعہ غا جنگی حالیت آ تا کورتج ءِ کروک آ میڈیا گاڈی آ اسرائیلی جلہو اٹی مسہ صحافی علی شعیب، فاطمہ ومحمد فطونی ہرا فک ٹی وی چینل آ تا رپورٹر وکیمرہ مین ئسر، جاگہ غا شہید مسر' ہرادے جہانی تنظیم آ ک صحافت نا آ جوئی آ جلہو پارینو۔ ڈسٹرکٹ یونین آف جرنلسٹس ضلع اوکاڑہ نا ضلعی صدر راؤ مشتاق قادر خاں واقعہ نا سخت انگا لوز آ تے ٹی مذمت ءِ کرسا پارے کہ صحافی تے شست کننگ پاش ءُ دہشت گردی وجنگی ڈوہ اسے۔

.....کوئٹہ' گورنر بلوچستان جعفر خان مندوخیل سپریم کورٹ بار ایسوسی ایشن نا مسکوہی صدر میاں رؤف عطاء تون ہڑز خوا اہی کننگ اٹی ءِ

اوغان وزیر خارجہ

اوغانستان تینا ڈغار ءِ پین ملک اسے نا برخلاف کاریم اٹ انگ کن الپک

زموار ہمسائے ملک اسے نا وڑ ڈیہہ اٹ سوگوی نا خواہندار اُن، امن پک کننگ کن گام گیج کننگا نے، مولوی امیر متقی

ہڑتوم آ ملک آ تا ویل آ تے ہیت وگپ تین پہ تین پامداری نا کمک اٹ ایسر کننگ خوانہ، اماراتی ہم منصب تون ہیت وگپ

کابل (آن لائن) اوغانستان نا عبوری حکومت نا وزیر خارجہ مولوی امیر خان متقی پاکستان تون سنگتی ٹی جوانی نا است خواہی نا درشانی ءِ کرسا پارینے کہ ہڑتوم آ ملک آ تا نیام اٹی ساڑی کل ویل آ تا ایسری کن ہیت وگپ وتین پہ تینی سلابت نا کسر ءِ ہرفنگے' او پیدوار کرے کہ اوغانستان اسہ زموار ہمسایہ ملک اسے نا وڑ اٹ ڈیہہ اٹی سوگوی خواہک۔ اوغان وزارت خارجہ نا جاری کروک اعلامیہ نا رداٹ دا ہیت وگپ ہموخت آ مون آ بس ہراتم امیر خان متقی متحدہ عرب امارات نا نائب وزیر اعظم و وزیر خارجہ عبداللہ بن زید النہیان تون ٹیلیفون آ حوال کرے' ہڑتوم آ راہشون تا نیام اٹی مروک ہیت وگپ اٹی ہڑتوم آ کنڈ آن سنگتی، علاقائی حالیت، اوغانستان و امریکہ نا باندات' و پاک اوغان سنگتی ٹی ساڑی پیش رفت آ پورو وڑاٹ گپ وتران کننگا۔ امیر خان متقی دا وخت آ اسہ امریکی بندی اسے یلہ کننگ اٹی سرسبھ خیر خواہی کننگ آ متحدہ عرب امارات نا منت واری ءِ ہرفے و دا عزم انا درشانی ءِ کرے کہ ایلو سلوک باندات آ تیا ہم سفارتی وسیلہ غا تیان ایسر منتگ کیرہ۔ او ڈیہہ اٹی برجا چک وتاڑ خاص وڑاٹ ایران نا برخلاف ساڑی جنگی حالیت آ تیا گڑتی نا درشانی ءِ کرسا او دے علاقائی امن کن گڑتی نا سوب گوندا۔ پاک اوغان سنگتی نا بابت او پارے کہ اوغانستان تینا ڈغار ءِ ہچ ءِ ملک اسے نا برخلاف کاریم اٹ انگ کن الپک ودا بابت عملی گام گیج کننگا نے۔ اماراتی وزیر خارجہ ہم دا ہیت آ زور شاغا کہ پاکستان و اوغانستان نا نیام اٹی چک وتاڑ آن کس ءِ فائدہ مفک و داڑ کن سفارتی کوشست آ ک برجا سلرہ۔

صدر آصف علی زرداری

کنشت نا زیان ملکی و جہانی کہول آ بھاز سنجیدہ ءِ چیلنج اس جوڑ مسنے

کنشت نا زیان نا زہم زرگزران، چاگڑ دوراجی آ سراتی آ درست تمنگ ءِ، اسیجائی گام گیج نا گرج ءِ

نزور آب کوڑی کاری، دود آ تیٹی زیان مروک کنشت کون آ ویل آ تے ایسر کننگ مریک، جہانی زیرو ویسٹ دے آ کاہو

اسلام آباد (آن لائن) اسلامی جمہوریہ پاکستان نا صدر جہانی زیرو ویسٹ 30 مارچ 2026 دے آ تینا کاہوائی پارینے کہ کنشت نا زیان نا ویل نئے بیرہ ملکی بلکہ جہانی کہول آ اسہ سنجیدہ ءُ چیلنج اس جوڑ مسنے، ہرانا زہم زرگزران، چاگڑ دوراجی آ سراتی آ دراست تمک۔ صدر دا ہیت آ زور شاغا کہ کنشت نا زیان ونسخان ءِ کم کننگ ءِ پیداوار آن بلیس کوڑی کاری، رسیفنگ وکاریم اٹ انگ نا ہر ریسہ غا اولیت تروئی مریک۔ او نشاندہی کرے کہ منڈی اسکان رسینگ آن مست خراب مروک آ گڑا' نزور آب کوڑی کاری، و دود آ تیٹی زیان مروک کنشت ہندن ءُ ویل ءُ ہرافتے جوان تَج پام نا کمک اٹ تونگ مریک۔ خاص وڑاٹ ہموخت آ ہراتم کینی وُ ارانا خوچ آ ک الس کن اسہ بھلو ویل اس جوڑ مسنو۔ کاہوائی پانگا کہ زیان مروک کنشت اصل اٹی دیر، ڈغار، توانائی و خواری کون آ کہین آ وسیلہ غا تا ہم زیان ءِ۔ دا کان بیدس وخت اس کہ دا کنشت کھد کتر نا بشخ جوڑ مریک تو گرین ہاؤس گیس آ تا تالان منگ اٹی ودکی کیک، ہراڑان موسمیاتی بدلی نا گڑ تیک پین ودرہ۔ صدر دا ہیت آ ہم زور شاغا کہ کشاری ملک اس منگ نا سوب آن پاکستان ءِ ڈغار آن منڈی اسکان نا ریسہ غاتے ٹی غا تیٹی مروک نسخان آ خاص وڑاٹ چکار کننگے۔ پیشگی جوان گام گیج کننگ' پوسکنوڑ کوڑی جا گہ وگچین کولڈ چین انفراسٹرکچر کنشت نا زیان ءِ بھلو کچ اس اسکان کم کننگ کیک۔ اواری اٹ، منڈی، ہندی انتظامیہ وفلاحی ادارہ غا تا کمک اٹ ودکی کنشت ءِ حقدار بندغ آ تسکان رسیفنگ مریک۔ او پارے کہ سرکاری ادارہ غاتے عملی درو راس جوڑ مروئی مریک، وخت اس کہ کاروباری ادارہ غاتے ہم گچین سپلائی چین مینجمنٹ کاریم اٹ اتوئی مریک۔ اُرا نا کہول آ ہم چندر کاری اٹ کاریم اٹ انگ' جوان کوڑی کاری و کنشت نا پورو کاریم اٹ انگ کون آ گام گیج آ ک اہم ءُ کڑ داس ادا کننگ کیرہ۔ صدر نا رداٹ، کنشت نا زیان اٹی کمتی اسہ اسیجائی قومی زموار اسے، ہراٹی حکومت، نجی بشخ و الس کل ءِ تینا کڑ ءِ ادا کروئی مریک، تا نکہ غذائی رکھ ءِ سوگو کننگ مرے، وسیلہ غا تا جوان کاریم اٹ انگ پک مرے و چاگڑ دآ زور ءِ کم کننگ مرے۔

پاکستان نا پامدار سفارتکاری است جمی نا سوب ءِ، وزیر اعلیٰ بگٹی

کوئٹہ (خ ن) وزیر اعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی جہانی ساڑی حالیت آ تے ٹی پاکستان نا متوازن، اصولی و پامدار سفارتکاری آ است جمی وخوشی نا درشانی ءِ کرسا نائب وزیر اعظم اسحاق ڈار ءِ اونا بھرمی سفارتی خواری تیا خراجِ تحسین پیش کرینے۔ راجی رابطہ نا سائٹ ایکس آ تینا اسہ کاہوا سے ٹی وزیر اعلیٰ بلوچستان پارے کہ ڈیہہ اٹی برجا چک وتاڑ آن پد ہم پاکستان ہرا وڑ انا سوگوُ پامداری و زموار ی نا درشانی ءِ کرینے او سفت کڑ ڈک۔ او پارے کہ

ہڑدے تلار
talarpub@gmail.com
ایڈیٹر و پبلشر عبدالحفیظ الکریم پرنٹنگ پریس پٹیل باغ کوئٹہ غان شینک کرسا بیورو آفس 302 تھرڈ فلور یونیورسل کمپلیکس فیز 1 جناح روڈ کوئٹہ غان تالان کرے

30 مارچ 2026ء

زبان امر بچک؟

دن تو راج اسے نا شونداری کن بیرہ بولی نا شوندار مننگ گنج اس مفک، ولے داراست ءِ کہ بولی نا جندانا شونداری کن داالمی ءِ کہ ہمو بولی نا لوز، نوشت، میڈیم آن ہم ایڑ تراو نا پاروک آک ہمو بولی ءِ تینائی کیر۔ وداہموتم مننگ کیک، ہراتم داوفتا زرگزران یعنی زندو، روزگار جوڑ مریک۔ چاہندار آتا پانگ ءِ کہ معاشی شونداری نا سوب آن گڑاس بولی بھاز ترندشون ہلنگ اٹی ءُ، تو بولی تا اسہ بھلوکچ اس بے شونی و دَم تننگ نا کنڈ آ ہم ہنگ اٹی ءِ۔ داپٹ و پول نارداٹ غٹ آن زیات جہاندمی امریکہ، یورپ و آسٹریلیا کون آ دنیا نا شوندار آ ڈیہہ تیٹی پانگوک اقلیتی بولی تے داخلیس گھیڑ کرینے۔ رائل سوسائٹی ٹی شینک مروک اسہ پٹ و پولی رپورٹ اسیٹی پانگاسس کہ متروک مروک آ بولی تے بچفنگ نا کوشت نا بنجا بایدے شوندار آ ملک آک مریہ۔ پٹ و پول کروک آ تا ٹیم انا سروک و برطانیہ نا کیمبرج یونیورسٹی تون تعلقدار ڈاکٹر تاتسویا امانو نا پانگ ءِ کہ ''دنیا نا کیہی بولیک بھاز ترندی اٹ ننادوتیان ہنگ اٹی ءُ، ہرا بھاز گڑتی نا ہیت اسے''۔ داپٹ و پول نارداٹ نن داگڑا نا پدرند ءِ خلنگ خواہسن کہ جتا جتا علاقہ وڈیہہ تیٹی بولی تا چٹنگ نا اصل سوب آک انت مننگ کیرہ۔ ڈاکٹر تاتسویا امانو نا پانگ ءِ کہ مچ آ دنیاٹی کم و وَد 25 درسَد بولی ہندن ارِیر، ہرا فتے متروک مننگ نا خلیس گھیڑ کرینے۔ ساڑی پٹ و پول آن سا تمانے کہ ملک اس اگہ معاشی وڑاٹ اخس کہ شون ہلیک، ہنداخس اوٹی بولی تا کچ کم مرسا کا ہک۔ یعنی نزور آ بولیک تینے بچفنگ اٹ بے سہب مریرہ۔ پولکار آک جہاندمی امریکہ نا 'اپرتنانا' کون آ بولی نا بابت پارینو کہ دانا پاروک آ تا کچ 25 اسکان سلیسنے۔ وخت اس کہ یورپ اٹی 'اُمی سمین سکنیڈے نیوین' و متکن آ فرانس اٹی پانگوک بولی 'اوورگناٹن' ہم ترندی اٹ چٹنگ نا کنڈ آ گام خلنگ ءِ۔ دا پک ءِ کہ ہراتم معیشت شون ہلیک، تو بیرہ اسہ بولی اس ہموڈیہہ اٹ سیاست و تعلیمی پڑ تیا مونی مریک، گڑا مخلوق بیوس مرسا ہمو بولی نا کنڈ آ کا ہک، ہرا شون ہلکنے، و ہرا معیشت و روزگار نا سوب مریک۔ یا گڑا ایلو کسر دا سلک کہ بندغ تینٹ معاشی و سیاسی وڑاٹ متروک مرے۔ داو داوڑ انا ایلو پٹ و پول آک دا خاطر آن مریرہ کہ نزوری و ویل آ تا ماس ءِ پٹسا اوفتا ایسری کن کسر کشنگ مرے۔ اینو نزور و پدتموک بولی تا بابت اِراوڑ انا گڑتی مون آ بتنگ ءُ، اسٹ اوفتا کہنگ ایلو کہنگ آن خڑوک مننگ نا بابت ءِ۔ ولے شیفکو کہول آ، یا دا پانگے کہ ہندی کہول آ دا فتے اوار سوار کرسا پیش کننگ آن است آ تے سیبو تننگ نا کوشت آک تو مننگ ءُ، ولے راستکی ہمودے ہرانا بابت لسانیات نا چاہندار آک تینا سلاہ تے ایترہ۔ راستکی دادے کہ ہرا بولیک کہ کسکنو، اوفتیان بیرہ اِرٹ یعنی سنسکرت و عبرانی ءِ پدی زندہ کننگ نا کوشت کنگانے، وخت اس کہ دافتیان بیدس پین اخس کہ زبان کسکنو، یا چٹانو اوفتے است آن دنگانے، یعنی کہوک ءُ بولی سے پدا زندہ کننگ کن اسہ بھلوریاستی کاٹم خواجہی یا مذہبی تعلقداری سے نا گرج مریک۔ ولے لسانیات نا چاہندار و بولی تیکن بوڈ کنوک آ تیہ غاک ہمو بولی تا بچفنگ نا کوشت آ تیٹی ہرا فتے ویل آک گھیڑ کرسا اوفتے مرک آن خڑوک کننگ اٹی ءُ، واوفک دا بابت راستکی تے مون آ اتسا ہمو بولی تے شون تننگ نا راہشونی ءِ کیرہ۔ و ہرا فک کہ ''کل جوان'' نا نعرہ خلیرہ، ہمو بولیک دے پہ دے آ پدتمرہ، و ہرا بولی تا پاروک آک تینا و تینا بولی تا نزوری تے سرپند مریرہ، اوفتا ایسری کن کوشت کیرہ، و ہرا راہشونی چاہندار آ تا کنڈ آن مونی بریک، ہمو کسر ءِ دیرہ، اوفتا سرسہی نا گمان زیات ءِ۔

قدرت نامثال اس

مولانا وحیدالدین خان

غمخوار حیات

شکاری تا چاہندار اس نوشتہ کیک (ٹائمز آف انڈیا 21 مئی 1984ء) کہ شیر گیشتر ہمو وخت آ آدم خور جوڑ مریک، ہراتم او ہنداخس پیر مرے کہ پین سہدار اس شکار کننگ کپ۔ ولے دُن انگا شیر تیٹ دہ غان' نہہ' شیر ہمو آدم خور شیرک ء، ہرا فتے نا پہہ انگا شکاریک ٹھپی کیرہ:

The big cats turn into man-eaters often when thay are too old to hunt and trap wid animals. But nine times out of ten, they do so because a pocher has wounded them.

شیر تینا تب انا رداٹ آدم خور مفک۔ ولے غٹ سہدار تیٹ کل آن زیات ''دشمن خور'' ءِ۔

شیر ہرا دے تینا دشمن سرپند مس اودے ہچ ءِ حال اسے ٹی زندہ الپک۔ زیات شیرک بندغ ءِ خنار تو کسر ءِ چپ ایترہ۔ ولے ہمو نا پہہ وکم گشاد آ شکاریک ہرا فک تو فک اٹی شیر تے خلنگ اٹ بے سہب مرسا شیر ءِ ٹھپی کیرہ اِلرہ۔ ہندا ہمو شیر ءِ ہرا ولدا آدم خور جوڑ مریک و پدا ''بندغ'' ءِ تینا دشمن سرپند مریک و ہراتم بندغ اس خنا تو اودے ختم کننگ آن بیدس اِلپک۔ دا زندگی نا اسہ کا نو داسے۔ ہرا ڈول دا کا نو دشیر و بندغ ہڑ تو م آتے کن جوان سرپند تلنگک، اسہ بندغ اسینا معاملہ مرے یا اسہ راج اسینا، ہڑ تو م آ حالیت آتیٹ دنیا نا اصول ہندادے۔ ہرا دشمن ءِ نی کسفنگ کپیسہ اودے ٹھپی ہم کپہ، انتئے کہ ٹھپی آ دشمن نے کن اول آن بھلو دشمن اس جوڑ مریک۔ اسہ بندغ اس نا دشمن مرے ونی جوان ءِ تیاری سے آن بیدس اوڑ احلہو کیس و داجلہو اٹ بے سہی ہندن ءِ کہ نی تینا قبر ءِ تینٹ خُتنگ اُس۔ داوڑ انا عمل اسینا پدرنداٹ اشتاف آن بیدس ہچ اس تخوک اف۔ ہرا بندغ آتیٹ دالائخی اف کہ او جوان سوچنگ آن پد منصوبہ اس جوڑ کیر و چُپ ء جہدا سے ٹی اسہ سوبر ء سوگوء گام اس ہرفنگ نا لائخ مریر، اوفک دشمن آ چنکو وار اس کرسا اودے ہشار و پین زیات تینا دشمن جوڑ کیرہ، وولدا گلہ شونی و برانز ہرفنگ نا سرجم دفتر اس ملرہ۔ حالانکہ دا دنیاٹی نئے دروغ نا کاریم تا نہاد اس ارے، نئے دروغ نا گلہ داری تا۔

☆☆☆

اولیکو ہیت

عمران فریق

اَولیکو ہیت دادے کہ دا نوشت بھاز مُرغن اَف۔ چُنکو وخت و چنکو سگ اس خواہک خوانگ کن بس۔

دا ہیت آ تا نوشتہ کننگ نا گرج ئس یا آخا دا فیصلہ کنا است و ذہن انا نیام اٹ پک متویس کہ اِی نوشتہ کننگ ءِ شروع کریٹ۔ دا نوشت نا خیال، دانا سوج کنے فیس بک نا ڈغار آن دُو بس۔ مسخت نا ہیت ءِ کننگ آن مست اِی دا پانگ خواوہ کہ اِی لسانیات (Linguistics) نا باروا ٹ بھاز تو تپّرہ۔ اوٗ آن، کنے خبر ءِ نم ہندا پانگ اُرے کہ ''اگہ بھاز تپیسہ تو گڑا نوشتہ اَنتئے کیسہ۔؟ نما دا ہیت تینا جاگہ غا درست ءِ ولے کنا دا نوشت اکن کنے بھاز چاہنگ نا گرج ہم اَف۔

لسانیات نا definition ہر کتاب ہر آرٹیکل ہر جاگہ ہندا اَسہ وڑاٹ ءِ کہ ''لسانیات زبان آ تا علم ءِ پارہ۔ ہراٹی زبان نا بنا، اونا ایلو زبان تھون تعلق، اوٹی مروک آ بدلی تا خوانگ و پٹنگ مرے۔''

اِرٹی گپ دادے کہ لسانیات نا علم اکن و ماہر لسانیات اس متنگ کن دا field اٹی دانا باقاعدہ علم انا متنگ المی ءِ۔ بلکن ہر علم اسے کن ہمو فیلڈ انا جوان و پہی چاہندار متنگ المی مریک۔

پین مف لسانیات آ ہیت کننگ کن Bachelor's degree in linguistics تو ضرور مرے۔

ہرانا جتاء subareas ء۔ و لسانیات نا طالب کن چوائس ہم ارے، ہراٹی

Anthropology

Archaeology

Phonetics

Syntax

Pragmatics

Morphology

وپین پین۔

و داڑان بیدس Master's degree نا ہم جاگہ جاگہ گرج مریک۔

واوکان گڈ لسانیات خوانفنگ کن داعلم ءِ ہیل تننگ کن Doctoral degree نا دوئی کننگ المی ءِ۔

ودانا خوانگ کن دا کورس ءِ پورو کننگ کن چار سال Bachelors degree کن تروئی تمّک۔ اوکان گڈ اِرا پین سال Mastser's degree کن وقف کروئی تمک۔ و اوکان گڈ پنچ سال پین خواہک، ہراڑان liguistics Phd in نا سرٹیفکٹ، ڈگری ملّک۔

ولے گپ دادے کہ دا ایلو زبان تیکن ءِ۔ ننا براہوئی زبان کن دا المی ءِ یا آخا دانا ورندی کنا وس اٹی اَف۔ دانا فیصلہ ءِ نم کبو وانصاف اٹی کبو۔

ہیت دادے کہ ہرا وڑ نظر بننگ ءِ ہرا وڑ دا وخت ہنگ ءِ، براہوئی زبان اَسہ سریلہ ء زبان اس جوڑ مَسنے۔ اَسہ ہندن ء بے وارث ء ڈغار اس ہراڑا ہرکس بریک و تین کن اُرا اس تفک۔ براہوئی زبان زبان اس سلتئے مَسخرہ اس جوڑ مَسنے۔

داڑے ہمو وَرنا غا شاعر آک ہرا فتا کاریم تو شاعری ءِ ولے اینو پگہ اوننا زبان تون بازاری آ مسن تینا بار گوازی کننگ ء۔ اوّل تو حیرانی دادے کہ براہوئی شاعر آک شاعر کم ادیب، ماہر لسانیات و نقاد زیات ء۔

کنا دا ہیت غلط مفرو کہ ننا شاعر آک دا کل گڑا ء۔ خدا دا عظیم اِنگا وَرنا تے (ہرا فتے اِی All in One پاوہ) فقط براہوئی اَدب اٹی وَدی کرینے۔

شاعر نا کاریم مسنے شاعری کننگ، خیال تفنگ، نازیفنگ، ماتم کننگ، ہوغنگ، مخنگ، مخفنگ و پین پین۔

شاعر او اَف کہ زبان نا لوز آتے تینے آن وَدفے، زبان اٹی زوراٹ لوز غت اِیتے۔ تینے آن پوسکن ء لوز جوڑ کے، و زبان نا پچ آتے کتّے۔ کنے سما ءِ بلکن نمے ہم سما مرو کہ داڑے بھاز آ شاعر آک تینا شاعری تا خامہ خیالی تا ڈکنگ کن لوز آ تا کنک ءِ ہلکیرہ۔ اِی منوہ شاعری لوز آ تا گوازی اسے، ولے شاعری زبان نا گوازی اس اَف۔

کنا دا نوشت نا مسخت فیس بک نا منہ وَرنا تا لوز آ تیا روشنی اس شاغنگ، نمے آن سوج اس کننگ و اوفتیان خواست اس کننگ ءِ؟ ہرا فتیٹی اَسہ اِرا ورناء ہَرا فتے ننا منہ اِیلم براہوئی زبان نا ماہر لسانیات ہم پارہ ہرا براہوئی زبان اٹی پوسکن ء لوز اَنتگ ء۔ و اوفتا اَسہ اِرا لوز انا اِی مثال اس ایتوہ کہ:

اِیلمک English زبان نا لوز Mobile ءِ براہوئی ٹی ''پابن'' نا پن ءِ تسنو۔ و Number ءِ ''ڈائی'' نا پن تسنو۔

و ہندا وڑ براہوئی زبان نا خذمت کن پین چندی لوز آتے جوڑ کرینو ہرا فتا مثال ءِ اِی دا وخت آ مناسب تکپرہ، کہ نوشت مرغن مریک۔

ایلم تیان دا سوج کیوہ کہ دا موبائل ءِ ''پابن'' نا پن ءِ تسنرے، آیا موبائل ءِ نم ایجاد کریزے، یا ننا پین براہوئی پاروک اَس؟ ہرانا پن ءِ نم دن بدل کیرے؟ و دا موبائل ''پابن'' اَمر مَس؟

اگہ دم اسے کن نن متّن کہ اِیلم تا داوَڑ و ڈَول تیان ننا زبان ترقی کیک ونن موبائل کن ''پابن'' ءِ کاریم اٹ اتین، تو آیا ''TV'' کن ''ہُر خف تو'' کاریم اٹ اتین، Fridge کن ''یخ یخ'' و Refrigerator کن ''برف برف'' پان۔ و charger کن ''طاقت تروک'' لوز ءِ پک کین۔

و ہندا ڈول انگریز آ تا کل ایجاد کروک آ گڑاتے تینے آن پن ایتن و خوش مرین کہ براہوئی زبان شون ہلنگ اٹی ءِ۔

او اِیلمک Number کن ڈائی کاریم اٹ اتنگ ء، اَمر ڈائی مَس؟ اَنتئے ڈائی مَس؟ کنا ہچ کاٹم تمپک۔

دا نخوئی آ کاریم تا کننگ آن مست اگہ نن اَسہ نظر اس تینے آن خڑوک تینا اردو زبان آ نظر شاغن تو ننے معلوم مریک کہ اوفتیٹی اَخّہ ماہر لسانیات مسنو و اَنّحس اَریر۔ ہَرا تینا زبان ءِ اَمر ء مقام اسے آ سر کرینو۔ دا کل نا مون آ ٹے۔

اَگہ او اینو داخہ ترقی آن گڈ موبائل ءِ موبائل پارہ، نمبر ءِ نمبر پارہ، ٹی وی ءِ ٹی وی پارہ، گڑا ننا ایلم تے اَنت مس کہ پین نا اولیاد آ تا پِن تے بدل کیرہ۔

گڈ یکو گپ دادے کہ خدا نا پن اٹ دا زبان تون دن مسخرہ کپو۔ دا زبان نا حق آک نمے ہلیرہ۔ دا زبان کس انا میرات اَف کہ تینے آن لوز اَتے و شاغنے۔ اَگہ نمے زبان نا داخہ فکر ارے تو زبان نا متکن آ گوہنگوک آ لوز آتے مون آ اَتبو، اوفتے استعمال کبو۔ خلقی تیا ہنبو گدانی تیا ہنبو مَشی تیا ہنبو پیر اِنگا تیکن رُم کبو، سراوان آن رُم کبو، جھلاوان کن، جھلاوان آن رخشان کن، لہجہ غا تا علم ءِ مون آ اَتبو، براہوئی زبان نا ایلو زبان تھون اَنت اواری اَرے اوفتے نوشتہ کبو، لسانیات خوانبو، لسانیات ہیل کبو۔

دا Doctor ءِ ڈاکسر و نمبر ءِ ڈائی نوشتہ کننگ اٹ زبان شون ہلپک۔

منتوار۔

بادشاہ یوسرکف کل ءِ بشخنا (3)

.....نجیب محفوظ.....

.....عبدالرازق ابا بکی.....

''ای نمے کل ءِ بشخنگ اٹی اُٹ۔ نمے کل ءِ۔''

اوفک کل اپاخہ مسر..... اوفتے تینا خف تیا باور بتو۔ اوفک بادشاہ ءِ تخت آ تو لوک ہُرار، ولدا اسہ ایلو ءِ شکبری اٹ پیہن آ خن تیٹ ہُرار، بادشاہ فرعون اسہ وار ولدا زرس سلنگ آن پد پارے: ''کنے سما ءِ کہ ای انت پانگ اٹی اُٹ..... ای نمے جائی بشخانٹ..... تینا تینا عہدہ غا تیا پدی ہنبو و تینا فرض آتے است خواہی و سخت اٹ پورو کبو۔ ہراڑ کن نمے پن کننگانے۔''

نوبیا نا گورنر چُپ سلنگ کتو۔ ''گڑانی دافتے بشخاس، کنا آقا۔'' او پارے ''دا بندغ آک ہرا فک نا تخت آ زورا کی اٹ کوزہ کریر، و نے تینا جندانا سلطنت آن ناروائی اٹ کشار؟ نی ہمو فتے بشخاس، کنا آقا، ہرا فتا پچ آ تیا داسکان ہموفتا دتر لگوک ء، ہرا فتے اوفک نے تون جنگ انا وخت آ کسفیو؟''

بادشاہ بشخندہ کرسا پارے ''کنا پوسکن آ جانشین دیر مننگ کیک؟ وسیمن آن زیات دیندار ء راہب دیر ءِ، یا ہرورا غان جوان ء وزیر یا سمورا غان زیات چاہندار ء کمانڈر؟ اگہ گودی ٹے (Tey) تینے خوک کتو کہ تو او ہم کنا رہی آ تو لوک مسکہ و یخین اٹ ای داڑان خوش مسٹہ۔ و ہرا ہد اسکان سخت وسُچائی نا ہیت ءِ، کنا گچین آ گورنر! تو بندغ آ تا بابت کنا است اٹ داسہ بھاز پراگندہ ءِ گمان اسے، ای نے آ ہم دا بندغ آ تیان زیات پت کپرہ، انتئے کہ بندغ آک تو ہمو درخت نا سیخاٹی تولرہ، ہرانا پن آک خرن مریرہ۔ ولے سیلش اٹی ہراتم درخت نا پن آک تمرہ، تو اوفک داڑا ارمانی مفسہ، بلکن بیدادی اٹ اودے گڈرہ۔ گڑا کنے آ داڑان ہچ فرق تمپک کہ ای دا بندغ آ تا لخ ءِ خلیو۔ داکان بیدس پین دُن ء بندغ ہم خنپرہ ہرا فک دا کاریم تے ساڑی بندغ آ تیان زیات جوانی اٹ کننگ کیر۔''

و ولدا بادشاہ یوسرکف مچ آ زندکس اسے آن ہچ ء او میت اس تختو، اسوان محل اٹی اونا اسہ خوک انا سنگت اس ہم اَلوکہ۔ و نئے رہیئت آن کس اس..... ہندا وَڑ ایلو ملک آ تا بادشاہ تیان ہم کس اس اَلو۔ اگہ کس اس شاہی سنگت کُس تو او کچک ''زے'' سُکہ۔ اونا چار ما کنڈ آن اونا جند انا بندغ آک سلوک نَسرہ۔ و اوفتیان کل انا مون اٹ ہرورا وسیمن نَسر۔ اودے سمائس کہ او ہڑ تو م آک اسیجا سہورا غا بسو۔ تا کہ اودے اونا بتنگ نا حوال ءِ ایتر۔ اوفتتون اوار اِرا بندغ پین نَسرہ، تا کہ اوفک شاہدی ایتر۔

بادشاہ خن تا کوک آتے پرنچیفسا تینا مار آ ہُرا۔ و او ہیت کننگ کن گیگ کننگ آ کُس کہ اسہ کچک اسے نا غو کننگ نا ترندء تو اراس بس۔ اوخنا کہ اونا کچک 'زے' (Zey) گاٹ آ تا زی آن چیسا درک خلسا بھاز ترندی اٹ اونا کنڈ آ بسکہ۔ فرعون اودے دُو اٹ پوشکارا، و اونا بے کچ مہر واست خواہی نا جوزہ غا تا سِتا ءِ کرے۔ ہنداڑ تون اوتینا ترند آ خارانا مون ءِ تو ننگ کتو و چپ سلنگ کتو، ہرادے بھاز متا ماری آن پد تو ننگ کریس..... اخیر تینا ترندی و جوزہ ءِ تو ننگ آن پد او تخت انا کنڈ آ گام کرے، دا ہد اسکان کہ شاہی گاٹ آک اونا مون پہ مون بسر سلیسر۔ او تینا مار آ ہُرا، و تکسر کرسا پارے ''بش مہ کنا مار، انتئے کہ آزمونده چٹانے، و دا منافق آ تا مون آ کنے تخت شاہی آ بتنگ ناسلہ خلش۔''

ولے نئے مار بش مس و نئے تخت ءِ اِلا۔ داڑان چَپ بادشاہی وَڑاٹ گپ کرے ''نی داڑے انت اکن بسنس؟ نی..... ہرادے خدا تینا بھلا سلطنت ءِ تسوسس ..... ولے نی اونا شرف ءِ کتوس، وسیل و چکر کن ''پٹ'' آ ہناس؟''

مار انا ہیت آک باوہ ءِ چابک آ نبار لگار۔ اونا خنک ہبکہ مننگ نا سوب آن غیٹ مسر۔ واسُل گنوک آ تینا نبار مس۔ اونا باہوتر آ مون اتون وار اس دا نگ وار اس اینگ چک ہڑسا، وار اس تینا گمر آن پُر آ مار ءِ ہُرا کہ، وار اس تینا جوفئی آ بندغ آتے۔ بے سگ مرسا سہور نا روائی ء وَڑا سے ٹی کو کار کرے: ''داسہ کنے دا گڑا نا حق ارے کہ نالخ ءِ خلیو۔ ولے ای دا ہیت ءِ داسکان گیرام کنتٹ کہ نی کنا باوہ اُس۔ تینا ربیدہ غا تیان چَپ ای دا ڈوہ ءِ گوجالوہ۔ و نے کن است ءِ بھلن کرسا اسہ دے اسے نا نے وار خواہی تننگ کیوہ۔ اوکان پد نے نوبیا (Nubia) غا ہنوئی تمک۔''

اونا دا پارا ایپار آن سلوک بندغ آ تا ثنا سِفت شاہدئس کہ بادشاہ سخی ئس۔ اوفتا چُپ انگا بادوی تیان دعا وسِتا نا تھر تھر بر جائس۔ اگہ ہیت یوسرکف نا مرے تو اونا باخواری و ڈکھیائی تا سوب آن بند ئس۔ اونا نگ کاریم ءِ اِلنگ نَسر۔ ہنداخسیٹ اونا کچک 'زے' اونا دڑد ءِ پہہ مس، و غو کسا اونا پچ آتے ہلک چلنگ ءِ شروع کرے۔ ہرا پدریسہ سفرنا سوب آن دمزی مسوسر۔

ولدا بادشاہ تینا نزوری ءِ امنا کرے و تینا مار آن سوج کرے: ''گودی ٹے (Tey) نا حوال؟''

''او داسہ مصرانا گودی ءِ، واست جم و خوش ءِ۔''

بادشاہ بھلو آ سڑ داس کشا، و سوج کرے ''کنے دا موکل مرو ءِ کہ ای دا ہیت انا ارّفو کہ تینا کچک ''زے'' ءِ تین تون دیو، دپر؟''

''موکل ءِ نے..... دانا غو کننگ آن کنے بدبریک۔''

گڑا بادشاہ بھاز ارمانی ء وَڑ اسیٹ مصرانا گلزمین ءِ اِلا ہنا۔ او تینا بدبختی آ شکی ئس۔ او جلاوطنی نا کسر ءِ ہرفے تو اونا پداٹ بیرہ اونا کچک سُکہ۔ اخیر او نوبیا نا گلزمین آ گام تخا۔ ہراڑے او مش تا نیام اٹ تینائی نا زندء ءِ تیر کننگ نا بنا ءِ کرے۔ اوڑے اسہ بندغ اس ہم دن ء اَلو ہراڑ تون او ہیت و گپ کروسس۔ ہراتم چرت و گڑتی اودے پلوپڑ کرے تو او ہمو تینا غا ذات ہرا اودے مہر و پرہیزگاری عطاء کریس، اوڑا مہربان مس، و اونا پرادء ہنگ۔

نوبیا نا گورنر بھاز ہُرے اسکان اوڑان بے سامتو۔ او اوڑ تون اوڑ دہی کرے و اودے تینا ہند آ بٹنگا۔ حالانکہ اونا کنڈ آن نئے گام اس ہرفنگا سس، و نئے اودے جم و جوش اٹ بخیر کننگا سس۔ اوتینا اودیم مننگ ءِ برجا تخنگ ءِ جوان تکا۔ یوسرکف نا گمان ہنا کہ نوبیا ٹی اونا ساڑی گری نا اودے سا تمانے، ہرا اسہ ڈوہ اس کُس۔ و اوڑ کن اسہ جوان ء ہیت اس ہم اَلو، ہرانا زہم اونا ملازمت و شرف آ تما کہ۔ مڑوئی گورنر تون اوڑ دہی آن پد بادشاہ نا است اٹ اومیت اس ودی مس۔ او گورنر نا بے تاملی ءِ پین ودفے، دا ہد اسکان کہ ناراض و خار دروک آ گورنر فوج ءِ قطب نا کنڈ آ راہی کننگ آ امنا کرے۔ ہرانا کماشی ءِ تینٹ فرعون کریکہ۔ سہورا تینا فوج ءِ سنبریفے، تا کہ جاہو گیر آتے پی ورندی تننگے۔ ہڑ تو م آ فوج آک جنگ انا پڑ آ بسر..... ہراٹی یوسرکف سر سہب مس۔ او تینا ملک اٹی سر سہب ء بادشاہ سے نا وَڑاٹ پترینگا۔ تینا مار و سنگت آتے دزگیر کرے وزندان اٹی بٹے۔

ہراتم گودی ٹے (Tey) ءِ سما تما کہ اونا مسکوہی اَرغ نا فوج سر سہب مسنے تو او خلیس آن تینے خوک کرے۔ دا وَڑ یوسرکف ءِ دا وار رسینگتو کہ او تینا بیر ءِ ہلنگ کے۔ ولے راستکی دادے کہ بادشاہ داسکان فیصلہ اس ہم کننگ کتو یس، اونا است خواہسکہ کہ اسہ بندی اسے ہم ہموتم اسکان سزا تننگپ، تا نکہ اونا خار شیف تمپ۔ و سر سہی نا چَس شیف مف۔ او بچفنگ کن وخت و معاملہ غا تے خوڑت ہُرا، تا کہ سہی ء فیصلہ اس کننگ کے۔ بیگہ تون ہُرے اسکان سجفسا ہنا، تا کہ نتیجہ سے آ سر مرے۔

سہب اتون او تینا مار و ایلو سنگت آتے دربار اٹی بٹنگا۔ اوفک کل دربار اٹی کاٹم ءِ شیف کرسا خن تے ڈکسا چر اٹ سلسا ہنار۔ اوفک تینا چچہ گری و جی حضوری آن پد ہم تینا قدر ءِ گوہاسر۔ بادشاہ بھاز ہُرے اسکان او فتیا ہُرسا ہنا، اونا جوڑ تیا عجب ء بشخندہ اس کُسکہ۔ ولدا او بھاز کرار آ و شرفدار ء تو ارا سے ٹی پارے:

''ای نمے کل ءِ بشخنگ اٹی اُٹ۔ نمے کل ءِ۔''

اوفک کل اپاخہ مسر..... او فتے تینا خف تیا باور بتو۔ اوفک بادشاہ ءِ تخت آ تو لوک ہُرار، ولدا اسہ ایلو ءِ شکبری اٹ پیہن آ خن تیٹ ہُرار، بادشاہ فرعون اسہ وار ولدا زرس سلنگ آن پد پارے: ''کنے سما ءِ کہ ای انت پانگ اٹی اُٹ..... ای نمے جائی بشخانٹ..... تینا تینا عہدہ غا تیا پدی ہنبو و تینا فرض آتے است خواہی و سخت اٹ پورو کبو۔ ہراڑ کن نمے پن کننگانے۔''

نوبیا نا گورنر چُپ سلنگ کتو۔ ''گڑانی دافتے بشخاس، کنا آقا۔'' او پارے ''دا بندغ آک ہرا فک نا تخت آ زورا کی اٹ کوزہ کریر، و نے تینا جندانا سلطنت آن ناروائی اٹ کشار؟ نی ہمو فتے بشخاس، کنا آقا، ہرا فتا پچ آ تیا داسکان ہموفتا دتر لگوک ء، ہرا فتے اوفک نے تون جنگ انا وخت آ کسفیو؟''

بادشاہ بشخندہ کرسا پارے ''کنا پوسکن آ جانشین دیر مننگ کیک؟ وسیمن آن زیات دیندار ء راہب دیر ءِ، یا ہرورا غان جوان ء وزیر یا سمورا غان زیات چاہندار ء کمانڈر؟ اگہ گودی ٹے (Tey) تینے خوک کتو کہ تو او ہم کنا رہی آ تو لوک مسکہ و یخین اٹ ای داڑان خوش مسٹہ۔ و ہرا ہد اسکان سخت وسُچائی نا ہیت ءِ، کنا گچین آ گورنر! تو بندغ آ تا بابت کنا است اٹ داسہ بھاز پراگندہ ءِ گمان اسے، ای نے آ ہم دا بندغ آ تیان زیات پت کپرہ، انتئے کہ بندغ آک تو ہمو درخت نا سیخاٹی تولرہ، ہرانا پن آک خرن مریرہ۔ ولے سیلش اٹی ہراتم درخت نا پن آک تمرہ، تو اوفک داڑا ارمانی مفسہ، بلکن بیدادی اٹ اودے گڈرہ۔ گڑا کنے آ داڑان ہچ فرق تمپک کہ ای دا بندغ آ تا لخ ءِ خلیو۔ داکان بیدس پین دُن ء بندغ ہم خنپرہ ہرا فک دا کاریم تے ساڑی بندغ آ تیان زیات جوانی اٹ کننگ کیر۔''

و ولدا بادشاہ یوسرکف مچ آ زندکس اسے آن ہچ ء او میت اس تختو، اسوان محل اٹی اونا اسہ خوک انا سنگت اس ہم اَلوکہ۔ و نئے رہیئت آن کس اس..... ہندا وَڑ ایلو ملک آ تا بادشاہ تیان ہم کس اس اَلو۔ اگہ کس اس شاہی سنگت کُس تو او کچک ''زے'' سُکہ۔

احمد نعیم

خاہوت:۔

حضرت علیؓ نا خاہوت بنی ہاشم ءِ۔ قریش مکہ ٹی دا خاہوت نا جاگہ و مرتبہ بھاز بڑزئس۔ حرم کعبہ نا خذمت دا خاہوت نا ذمہ ٹی ئس۔ (البدا، ج ۲، ص ۲۵۴)

بنو ہاشم نا داڑا ہم ہم زیادہ اعزاز دائس کہ دنیا نا کل آن بھلا سردار خواج عالم حضرت محمد ﷺ ہم ہندا خاہوت اٹ ودی مس۔ دا خاہوت حضرت ابراہیمؑ نا مار اسماعیلؑ نا مکہ مکرمہ نا ہتگ ان گڈ ہندا دیار اٹ آباد ئس۔ قریش نا ایلو خاہوت آتیان بنو ہاشم کل آن بڑز و بزرگ ئس۔

باوہ نا تے پن و نسب:۔

حضرت علیؓ نا باوہ نا پن عبدا مناف و اونا کنیت ابو طالب ئس۔ اوفتا نسب نا چرجوئی دن ءِ۔

علی بن ابوطالب (عبد مناف) بن عبدالمطلب بن ہاشم بن مناف بن قسی بن کلاب بن مرہ بن کعب بن لوئی بن غالب بن گھر بن مالک بن نضر بن کنانہ۔

لمہ جان:۔

حضرعلیؓ نا لمہ فاطمہ بنت اسد ئس۔ دا اولیکو ہاشمی نیاڑی ءِ ہرا نا برام ہاشمی خاہوت اٹ مس دا سوب آن اوفک ہڑتاما کنڈ آتیان ہاشمی مسر۔ اوفک اسلام اٹ بسر ولدا مدینہ ٹی اوفک کزیتہ کریر۔ اوفتا کفن اٹ خواجہ عالم ﷺ تینا کُوس ءِ ہم ہوار شاغا۔ گور تیار منگ آن گڈ مست تینٹ گوراٹ دڑنگا۔ (اسد الغابہ تحت فاطمہ بن اسد)

ایلمک:۔

ابوطالب نا چار مارئس۔ طالب، عقیل، جعفر و علی۔

ہیڑک:۔

حضرت علیؓ نا ہیڑک ارٹ ئسر۔ ام ہانی فاختہ بنت ابوطالب و جمانیہ بنت ابوطالب۔

ودی منگ نا جاگہ:

حضرت علیؓ کل ایلم تیٹی کل آن چنکا ئس۔ سعب بنو ہاشم آٹ ودی مس۔ ودی منگ جاگہ غا اختلاف ارے۔

پن:۔

لمہ جان پن ءِ تہ اسد تخا و باوہ جان ابو طالب علی تخاتے۔ لقباک (اسداللہ، حیدر، امرتضی) ارير۔ کنیت ابو تراب پنی ءِ۔

رکھ چیت:۔

حضرت علیؓ ارا سال نا وحی ٹی حضرت محمد ﷺ اُرا غابس و ہنداڑے اونا رکھ چیت مس۔ ہراتم خواجہ عالم ﷺ دنیا غا روح پوش مس تو اونا وحی ۲۹ سال ئس۔

ہجرت:۔

خواجہ عالم نا بنی منگ آن گڈ ۱۳ سال مکی وخت ئس۔ وا وخت اٹ خواجہ عالم ﷺ ءِ او صابی تیتون ہوار ویل آک گیڑ کریر۔ آخر اللہ جان تعالیٰ حکم نا رد اٹ مکہ مکرمہ غان مدینہ غا ہجرت کروئی تما۔ دا وخت آ خواجہ عالم ﷺ ءِ ہرا شام ہجرت نا بنائے کرے او تاریخ نا اسلام نا بھاز گچین ء سرحال اسے۔ ہجرت نا شام خواجہ عالم ﷺ تینا آرم جہ آ حضرت علیؓ ءِ خاچھے، خلکت نا امانت آتے ہم دے تس و تینا خواجہ عالم ﷺ ابوبکرؓ ءِ اونا اُرا غان ہر فے مدینہ نا کنڈارانہ مسر۔

غزوہ غا تیٹی ساڑی گری:۔

حضرت علیؓ خواجہ عالم ﷺ تون ہوار غزوہ تبوک آن بیدس ایلو کل ءِ غزوہ غا تیٹی ساڑی مس۔ او بھاز جرات بھادی نا بھاز گچین ء تاریخ ءِ کاریم کرے ہراڑان اسلام نا تاریخ اینو اسکان روش ءِ۔

حضرت علیؓ امیر معاویہؓ نا نظراٹ:۔

حجرت امرے معاویہ حضرت علیؓ ءِ خلافت نا لائخ سر پند مسکہ و پاریکہ:

قاتل آک حضرت عثمانؓ، حضرت علیؓ نا فوج پیانو۔ حضرت علیؓ اگہ اوفتیان بدلہ الے تو اہل شام اٹ کل آن مست ای حضرت علیؓ نا بیعت ءِ کیوہ۔

حضرت علیؓ نا علم نا اقرار:۔

حضرت معاویہ ءِ ہراتم حضرت علی نا گزیت نا خبر مس تو بے اختیار ہوغا۔ اونا اُرائی اوڑان ہر فے کہ نی تو اوڑ تون ٹھتو یسہ تو دا سنا ہوغنگ انت سیکن، تو او پارے (حضرت معاویہ) نے انت خبر کہ اینو دنیا اخہ علم و فضل و فقہ نا امبار آن بے نصیب مس۔ ہندن اسہ پین جاگہ اس حافظ ابن کثیر نوشتہ کیک،

”لما جاء خبر قتل علی الی معاویة جمل یبکی فقالت له امر اته تبکمیه وقد قاتلته؟ فقال ویحك انك لا تلدین مافقد الناس من الفضل و الفقه والعلم“

”ہراتم حضرت معاویہؓ ءِ حضرت علیؓ نا شہادت نا خبر مس تو ہوغا۔ اونا اُرائی اودے پارے نی اوڑ کن ہوغسہ، نی تو اوڑ تو ٹھہ تو یسہ۔ تو معاویہؓ پارے نی تبا مریس نے سما اف اینو خلکت اخس ء علم، فضل و فقہ ءِ سیان بے نصیب مس۔

حضرت علیؓ نا چاگرد آ تیٹی ضرار اسدی بھاز لائخ ئس۔ ضرار حضرت علیؓ نا شہادت آن پد حضرت معاویہ نا خذمت آ سر مس تو حضرت معاویہ پارے: گڑاس حضرت علیؓ بارہ ٹی پا۔ تو او پارے کنے معاف کر تو جوانے۔ حجرت معاویہ پدا پارے کہ گڑاس نا گڑاس تو پاروئی مریک تو او حضرت علیؓ نا منہ سفت بیان کرے تو حضرت معاویہ ہوغا داخہ کہ اونا ریش مبارک ٹرینگ آتیان پالس۔ ولے بھاز ارمان نا ہیت اسے کہ کہ کوفہ نا بندغاک ”تقیہ“ نا مسئلہ ءِ ایجاد کریسہ علم نا دا بے بھا آ امبار ءِ زیان کریر۔ ہر باب اٹ اوڑان اِرا ارا رایت انسہ کرے۔ اونا تینا جند نا شاگرد آتے ہم دا احساس مس کہ اخہ بھاز جوان انگا علم ءِ شکوڑ و کنگا، امام مسلم صحیح مسلم نا مقدمہ ٹی نوشتہ کیک:

”عن الاعمش عزابی اسحق قال لما احدثو اتلك الاسیاء یعد علی قال رجل من اصحاب علی قاتلهم الله اتعلم افسدو“

”حضرت علیؓ آن پد ہراتم خلکت اونا پن آ ہندنو ہیت جوڑ کرے تو حضرت علیؓ نا شاگرد اس پارے خدا ہمو بندغ آتے غرک کے اخہ علم اوفک فاسد کریر“

حضرت علی نا دو خلافت:

حضرت علی المرتضی نا دور حکومت پنج نیم سال اسکان ۲۲ لکھ مربع میل اسکان تالان ئس۔

اونا دوراٹ مسلمان آتا نیامٹ حجرت عثمان ذولنورینؓ نا قاتل آتیان بدل ہلنگ کن جنگ جمل و جنگ صفین نا کسہ مستی بس۔

فوج نا بارہ ٹی پارے:

تینا فوج نا معاملہ غا تیٹی ہشاری کروئی ءِ۔ ہمو بندغاتے افسر جوڑ کننگ ءِ ہرانا نما خیال اٹ اللہ و اونا رسول ﷺ نا و نما امام نا کل آن زیادہ خیر خواہ مرے۔ است سفا اس مرے۔ ہوشی اس مرے۔ زو غصہ تی بفروک اس مف۔ عذر، بشخنداری قبول کے۔ نزور آتیا ترس کنوک اس مرے۔ زور اور آتیا سخت مرے، نہ سختی اودے جوش اٹ اتے، نہ نزوری اودے نزور کے۔

عدالتی معاملہ غا تا بارہ ٹی پارے:

لرپچڑ ءِ معاملہ مستی بس و نما علم بصیرت اوڑے کاریم کتو تو او تے اللہ و اونا رسول ﷺ آ الیبو انتئے کہ مسلمان تا ہدایت کن اللہ فرمائفک:

”یا ایها الذین امنو اطیعوالله و اطیعو الرسول و اولی الامر منکم“

حضرت علیؓ نا شہادت:۔

خارجیک حضرت معاویہؓ، حضرت عبداللہ بن زبیرؓ و حضرت علیؓ نا خلنگ کن منصوبہ جوڑ کریر و اسہ دے اسہ وخت اس تخار۔ منصوبہ جوڑ کرو کاک حضرت علیؓ نا خلنگ نا ذمہ ءِ عبدالرحمٰن ابن ملجم ءِ تسور۔ دا بے بخت روچہ نا تہہ اٹ ۲۱ رمضان المبارک آ سہب نا نماز نا وخت آ امیر المومنین اسداللہ، حیدر کرار، سلسلہ تصوف نا امام، سالم ءِ رسول، حضرت علیؓ ءِ کوفہ نا مسیت آ نماز کن انا کہ شہید کرینۃ۔ ہندن او تینے آن مست انا ارٹ انگا حضرت عمر ابن الخطاب و حضرت عثمان غنیؓ، آ مبار اسلام نا دا خلیفہ چہارم ہم شہادت نا پیالہ ءِ نوش کرے۔

☆☆☆☆

بلوچ قوم ہمو خوش قسمت آ قوم ءِ ہرانا رسم و رواج و تہذیب و ثقافت بش و تولؒ، قول و اقرارؒ حیا و ایمانؒ خُو و عادت آ آک اسہ ہد اسکان اللہ تبارک و تعالیٰ نا دین آن بھاز خوک ارير۔ اللہ تعالیٰ حضرت مولانا نبو جان چوتوئی قلندرانی و حضرت علامہ مولانا محمد فاضل درخانی استیا رحمت آ تا پر تے دَسہ ہرا فک غُٹ آن مُست دا جہہ نا مخلوق ءِ دین اسلام نا برکت آتیان فیض یاب کرسہ براہوئی ٹی ترجمہ قرآن پاک تفسیر۔

حدیثؒ فقہؒ تاریخؒ اسلامؒ سیرت النبیؐ جہادؒ ارکان اسلام نا جتا جتا موضوع تیا تصنیف و تالیفؒ ترجمہ و کتاب نوشتہ کننگ نا کاریم ءِ دو آ ہلکر۔ خواجہ دو عالم صلی اللہ علیہ وسلم نا مبارک آ زندانا متعلق نظم و نثر اٹی بے کچ کاریم منگ آن بیدس صحابہ کرامؓ نا حالات زندگی و اوفتا عظیم انگا کارنامہ غا تیا براہوئی عالم آک قلم ہر فسہ روشنائی شاغار بلکہ خلکت ءِ اوفتا گچین آ کڑد کاریم تیان سئی و آگاہ کریر۔ زو تیٹ براہوئی اکیڈمی (رجسٹرڈ) پاکستان کوئٹہ نا کمک اٹ حضرت مولانا عبدالقادر محمد حسنی ”حکایات صحابہؓ“ نا پن اٹ حضرت مولانا ذکریا نا پنی آ رسالہ ”حکایت صحابہؓ“ نا براہوئی زبان اٹ ترجمہ ءِ کرسا شائع کرینے۔

دُن تو مولانا عبدالقادر محمد حسنی نا قلمی کارنامہ غاک بھاز ءِ ستا تعریف نا لائخ ءِ اونا خلوص و محنت ءِ اینو ہر بندغ منوک و تسلیم کروک ارے۔ او اینو آن دہ یا نزدہ سال مُست ترجمہ و تصنیف و تالیف نا کاریم ءِ دو آ ہلک و اینو اسکان اِرادرزن آن بڑزا کتاب مون آ ایس اوفک بیرہ تصنیف آتے تینا اشاعت نا شرف ءِ تتو بلکہ ایلو فتا ہم کتاب آتے اُست انا ہُب و خلوص اٹی شینک کننگ کن گُل آن گوءِ درینو۔ مولانا عبدالقادر محمد حسنی مکتب اشاعت الاسلام بریاروڈ سندھ انا پن اٹ اسہ اشاعتی ء ادارہ سے نا بناءِ کرینے ہرانا سطح غا اردوؒ براہوئیؒ وسندھی کتاب آ تا اشاعت نا بھاز کاریم ءِ دُو آ ہلک۔ اوفتا خلوص اول دے آن نیک وصاف ارے۔ اوفک اسلامی ادب ءِ مون آ دنگ کن مکتبہ درخانی نا کسر اٹی ہنوک ارير۔ پوسکن آ ٹیکنالوجی و پوسکن دور انا مچ آ خواست آتیان ہم اوفک گاہس بے سما و بے خبر افس۔ اوفک پوسکن آ براہوئی رسم الخط ءِ تینا کرسا کاریم نا بسم اللہ ءِ کرینو۔

اوفتا شینک مروک آ کتاب نمازؒ کتابؒ موت انا منظرؒ سراسر نور (براہوئی)ؒ سراسر نور (اردو)ؒ نماز مترجم (براہوئی)ؒ مجربات نوشکویؒ تاریخ تعمیرات مسجد نبویؐ نماز نا کتاب مکملؒ مجربات ابا بکیؒ روشنائیؒ تاریخ مدینہ منورہؒ تحفتہ الفقراءؒ اقرار اسلامیاتؒ فضائل نماز مترجم آن بیدس حکایات صحابہؓ کتاب آ آک قابل ذکر ءِ۔

حکایات صحابہؓ 2004ء ٹی 500 نا کچ 192 پنہ غا تیا تالان یونائیٹڈ پریس کوئٹہ غان چھاپ مرسہ شائع مُسنے۔

مچ آ کتاب 12 باب آ تیا تالان ءِ۔ اولیکو باب اٹی صحابہ کرامؓ نا دین اسلام نا خاطر آن تکلیف آتا ذکر ءِ کننگانے۔ ایلو باب اٹی اوفتا اللہ تعالیٰ غان خلیس و خوف نا متعلق واقعہ و کِسہ غا تیان گڑاس نمونہ کن نوشتہ کننگانے۔ مسٹمیکو باب صحابہ کرامؓ نا فقرہ زید نا متعلق کِسہ غا تیا تالان ءِ۔

اوکان مُستی صحابہ کرامؓ نا تقویٰؒ شوکؒ عاجزیؒ ہمدردیؒ اللہ نا کسر اٹی مال و جان ءِ خرچ کننگؒ اوفتا بہادریؒ دلیریؒ شوکؒ تجارتؒ علم و ادبؒ قلم و کتاب تون مہر و مابت نا ذکر ءِ کننگانے۔

داکان بیدس صحابہ نیاڑی و صحابہ چُنا تا ہم واقعہ و کِسہ غا تے کننگانے۔ آخر اٹی خواجہ دو عالم صلی اللہ علیہ وسلم تون صحابہ کرامؓ نا بے پناہ مابت و الفت نا ذکر ءِ کننگانے۔

کنا ہندا دعاءِ کہ اللہ تعالیٰ نئے صحابہ کرامؓ آ تا پیروی نا توفیق ایتے اللہ و رسولؐ اسکان سر منگ کن اوفتا کسر آن بیدس پین ہچو کسر اس اف دا دنیا و اے دنیا نا کامیابی و سرسوبی ہنداٹی ءِ کہ نن صحابہؓ غا تارند ءِ دین۔

•••

لس وڑات کنا ہر عنوان قلم ہرفنگ — یونس عزیز مینگل

کیک تا ولے سہی طریقہ ٹی آ خا بلکن غلط یا نسخان رسیفوک آ طریقہ ٹی۔

دُنکہ مہالو پارین کہ اسہ بندغ اس اگہ راج اکن چراغ اس کیک تو او مجموعی رویہ ءِ راج انا ہر ہمو بندغ ءِ جوڑ کیک چاءِ دا رویہ دا چراغ ءِ تینکن روشنائی اتوک اس تہار آتیٹ جوڑ کے یا تینا جند ءِ دا چراغ آن ہشسہ تباہ کے۔ دُنکہ پارہ کہ نا راج اٹ اسٹ زرس گنوک ءِ مخلوق اودے پورو گنوک کیک۔ دا متل راج انا مجموعی رویہ ارے سنگت۔ ہندن اگہ اسہ بندغ اس منفی و ویرانی نا کاریم کرسہ ارے اگہ ہندا راجی مجموعی رویہ اودے رسینگا تو او فک ہنداخہ در پین دا ویرانی اتوک آ کاریم ءِ درسہ کیرہ۔ اینو اگہ نن تینا خوک مُر دانگ اینگ راجی رویہ غا نظر شاغن سوچن تو نئے ترقی یافتہ غا تعمیری کاریم کروک آ بندغ آتے حوصلہ تنگ نظر بفک۔ ولے ویرانی اتوک آ دُز، ڈاکو، فریب، دھوکہ باز مختصر دا کہ انت منفی کاریم اس مرے اینو نا راجی مجموعی رویہ دا فتے حوصلہ و سیبو تر سہ ارے۔ اینو دُز و ڈاکو نا عزت بھاز ارے فریبی و دھوکہ باز ءِ ہر کس تینا خوک آ تولفک یعنی اینو سرکاری دفتر، نجی ادارہ سکول، کالج، سیاست، قبائلیت، ہر شعبہ ٹی تو لوک آ لُچ، فراڈی تے شرف بشخسہ ارے۔ و ہندا راجی مجموعی رویہ ءِ ہرانا سوب آن راج ویرانی نا نیمہ غا ہنسہ ارے۔ و دانا سوب انت ءِ.....؟

دا راج دُن انتئے کرسہ ارے سوب دادے کہ شعور و تعلیم نا کمتی ارے ہندا خاطر آن راج انا بھلا نیمہ بے شعور ارے تو بھلا رویہ ہم بے شعوری ٹی قدم ہر فسہ کیک ہندن باشعور آ آک ہندا بھلا کڑو ہرا بے شعور ارے اونا تالان آ جمراٹی گوئنگسہ کارہ۔

پاروک آ ہیت آ تا مسخت دادے کہ نن تینا اینو ہم حقیقی آ بندغ آتے درست کننگ آن نابلدارین۔ بلاوجہ قاعدہ و قانون ءِ پرغوک آ بندغ ءِ نن سلام پیش کینہ ولدا گلہ کینہ کہ جی نن انتئے ترقی کپنہ داوڑ اٹ انت خاک ترقی کرون۔

بے شعوری ٹی نن اسٹ اسٹ آ دا سوچنہ کہ نن جوان کرسہ ارین ولے دا سوچ و عمل اسہ مجموعی رویہ یا عمل اسے نا دروشم اٹی اسہ بروک ء تباہی سے نا سوب جوڑ مریک۔ انتئے کہ اگہ شعور متو تو ترقی نا آسراتی تے ہم نن جوانی تا پُہہ مفنہ و دا فتے غلط استعمال کینہ اینو اگہ موبائل، کمپیوٹر سائنسی ٹیکنالوجی نا ہر آسراتی نئے یا نا راج اسکان سر مرسہ ارے ولے نا راج ایلو پارہ غا شعوری سطح غا ترقی کننگ اٹی اف ہرادا آسراتی تیان ہموفتا بالا دو کچ اٹ فائدہ ہرفنگ اٹی اف۔ سائنسی آسراتی تیان مُست ہمو راج انا شعوری سطح ءِ بڑزا کروئی مرے اوکان گڈ اودے ترقی یا ٹیکنالوجی نا آسراتی تے اینگے بے شعور آ آسراتی و ترقی ہم راج ءِ گوئک۔ بجائے مونی دنگ نا دائرہ ٹی چرخ ایتک تا۔ ہراتم اسکان شعور و دپک ہموتم اسکان اسہ راج اس ترقیاتی آسراتی تے استعمال کننگ نا طریقہ ءِ تپک بے شک استعمال کننگ کیک تا ولے سہی طریقہ ٹی آ خا بلکن غلط یا نسخان رسیفوک آ طریقہ ٹی۔

دُنکہ مہالو پارین کہ اسہ بندغ اس اگہ راج اکن چراغ اس کیک تو او مجموعی رویہ ءِ راج انا ہر ہمو بندغ ءِ جوڑ کیک چاءِ دا رویہ دا چراغ ءِ تینکن روشنائی اتوک اس تہار آتیٹ جوڑ کے یا تینا جند ءِ دا چراغ آن ہشسہ تباہ کے۔ دُنکہ پارہ کہ نا راج اٹ اسٹ زرس گنوک ءِ مخلوق اودے پورو گنوک کیک۔ دا متل راج انا مجموعی رویہ ارے سنگت۔

☆☆☆☆

Daily TALAR
The First ever Brahui Daily Newspaper throughout world
نوشکے تلار
ڈیلی

.....کوئٹہ محمد شہی ہاؤس اٹ نیشنل پارٹی نا بنجائی کمیٹی نا ارٹمیکو دے انا دیوان نا کماشی ءِ ڈاکٹر عبدالمالک بلوچ کننگ اٹی ءِ

جامع مسجد لائبریری کن پوسکن ءُ الماری نا آسراتی فراوان کننگا

خاران (رپورٹ: محمد عیسیٰ محمد حسنی) حاجی عبدالرحمٰن فاؤنڈیشن نا کمک اٹ بانی رحمت اللہ بلوچ نا خاص استخواہی ءِ مون آتخسا خاران نا پڑدری جامع مسجد نا لائبریری ءِ پوسکنوڑ دور اتون ہم گرنچ کننگ کن دینی و نصابی کتاب آتا رکھ اکن پوسکن الماری تا آسراتی فراوان کننگا، ہراڑان لائبریری نا غٹ کتاب آتا رکھ ءِ پک کننگ مریک۔ دا بابت حاجی عبدالرحمٰن فاؤنڈیشن نا بانی رحمت اللہ بلوچ، ہراکہ بلوچستان نا کیہی علاقہ غاتیٹی، خاص وڑ اٹ خاران اٹی چندی بشخ آتیٹی ہندن ءُ بھاز کاریم کرینے ہرا فک اونا جندانا استخواہی نا پاش ءُ شاہدی ءُ۔ اونو کاپ نا گواچی تے ریلیف نا فراوانی مرے، مفت میڈیکل کیمپ آتا اڈ تننگ مرے، حقدار و غریب بندغ آتھون مالی کمک مرے، جنوزان آتیکن سلائی مشین نا فراوانی مرے یا فری ایمبولینس سروس نا آسراتی، او ازگار بندغ آتا اواری ٹی تینا خذمت آتے سرایتک۔

باڈہ شارءِ تحصیل نا درجہ تننگ کن 349 میکو دے ہم ریلی اڈ تننگا

لاڑکانہ (نامہ نگار) سندھ حکومت نا کنڈ آن ضلع لاڑکانہ نا پڑدری شار باڈہ ءِ تحصیل نا درجہ تفننگ نا برخلاف باڈہ تعلقہ موومنٹ نا ڈپٹی کنوینر زیب علی سارریو نا کماشی ٹی 349 میکو شبے آ ہم باڈہ میڈیا ہاؤس آن ٹاؤن ہال اسکان ریلی اڈ تر سا برانزی مچی کننگا۔ ہراٹی شارانا راجی تنظیم آتا راہشون علی انور عسکری، کامریڈ عزیز بروہی، اصغر نوناری، محمد علی خشک، دودو دیشی، نور محمد بلیدی، منور نوناری، مولا بخش پھلپوٹو، عبداللہ بروہی غفاری، مرتضیٰ گوپانگ، محمد امین سیال، مور سندھی، قاسم چنہ، غلام شبیر حیدری، امیر علی منگی، احمد خان زہری، افضل سانبھل، عبدالرحمان بھٹی، فقیر جلال ساریو، وزیر سیال، علی زہری، وقار سندھی و ایلو شاری تا بھلو کچ اس بشخ ہلک۔ برانز کروک آ ک بینر و پلے کارڈ ہر فیسر ہرافتیا باڈہ ءِ تعلقہ نا درجہ تننگ نا نعرہ غاک نوشتہ کنر۔ برانزی مچی آن تران کرسا راہشون آ ک پاریر کہ باڈہ شارءِ تحصیل نا درجہ تننگ باڈہ نا الس نا آئینی و بنداوی حق ءِ۔

گوادر: اسپیشل سیکرٹری شہیک شہداد نا کماشی ٹی جانجوڑی نا بابت دیوان

گوادر (خ ن) اسپیشل سیکرٹری محکمہ جانجوڑی شہیک شہداد و ڈپٹی کمشنر گوادر نقیب اللہ کاکڑ نا کماشی ٹی مچ آ ضلع ٹی جانجوڑی نا مون تروک ویل آ ک واوفتا ایسری نا بابت اسہ اہم ءُ دیوان اس اڈ ہلک۔ دیوان اٹی ضلعی انتظامیہ و محکمہ جانجوڑی نا تعلقدار افسر آ ک بشخ ہلکر۔ دیوان اٹی اسسٹنٹ کمشنر پسنی خسرو دلاوری، ڈسٹرکٹ ہیلتھ آفیسر ڈاکٹر یاسر طاہر، ایم ایس میر عبدالغفور ٹیچنگ ہسپتال ڈاکٹر حفیظ بلوچ، سی ای او جی ڈی اے ہسپتال ڈاکٹر عفان فائق زادہ، انڈر ٹریننگ اسسٹنٹ کمشنر شاہان دشتی، سرفراز بلوچ، طارق بلوچ، نیشنل پروگرام نا ڈسٹرکٹ کوآرڈینیٹر ڈاکٹر واحد بلوچ، ڈپٹی ڈی ایچ او ڈاکٹر فاروق بلوچ، پرنسپل نرسنگ کالج و ایلو تعلقدار افسر آ ک ساڑی نسر۔ دیوان اٹی ضلع گوادر اٹی برجا جتا جتا ورٹیکل پروگرام آتیا پورو بریشنگ تننگا، ہرا فتیٹی ای پی آئی، ملیریا، ڈینگی، ایم این سی ایچ و نیشنل پروگرام اوار نسر۔ داوخت آ جانجوڑی نا شخ اٹی مون تروک افرادی قوت نا کمتی، ڈاکٹر، پیرامیڈکس و ایلو اسٹاف نا خورک آ اسامی خاص وڑ اٹ گائنا کالوجسٹ و اسپیشل کیڈر نا تخنگ آ جفنگا۔

پنجگور اٹی سلہہ بند بندغ آتا جلہو، ورندی کارروائی، 11 بندغ زوال

پنجگور (نامہ نگار) پولیس نا رداٹ ہڑتوم آ کنڈ آن سم کاری نا رودریسہ کیہی گھنتہ اسکان برجا سلیس۔ پولیس پارینے کہ خداہادان نا علاقہ ٹی سلہہ بند بندغ آتا اسہ بھلو کچ اس ارشد بلوچ نا اُراغا جلہو کرے، ہم کاری و دھما کہ غاتا سوب آن امداد ابراہیم، برھان ارشد و عزیز وزیر زوال مسٔ جلہو گیر آ ک اُرانا مسہ کمرہ ءِ خاخر تسر وخت اس کہ مین گیٹ و چار دیوالی ءِ ہم نسخان رسیفیر۔ ہندن وڑاٹ سراوان خداہادان اٹی بہرام عرف چالاک نا اُراغا ہم سم کاری کننگا و لے اوڑے چج ءُ جانی یا مالی نسخان نا حوال رسینگ تنے۔ داکان بیدس پنجگور گرمکان نا علاقہ ٹی شاہد پنی آ بندغ نا اُراغا ہم جلہو کننگا، ہرانا سوب آن عامر پنی ءُ بندغ اس زوال مس وخت اس کہ غفار وظفیر احمد ٹھپی مسر۔ جلہو گیر آ ک اُراءِ نسخان رسیفیر و اُرانا مون آ سلوک مسہ گاڈی ءِ خاخر تسر۔ اسہ بین واقعہ اسے ٹی گرمکان اٹی کلیم اللہ نا اُراغا ہم جلہو کننگا، ہراڑے مسہ گاڈی ءِ خاخر تننگا و اُراءِ نسخان رسیفنگا۔ داکل واقعہ غاتے ٹی پنج بندغ زوال وخت اس کہ ارٹ ٹھپی مسر۔ مچ آ شار اٹی سم کاری و دھما کہ غاتا سوب آن شاری تے ٹی خلیس وبھیم تالان مسٔ ہرانا سوب آن واپاری ہندو دکانک بند مسر وخت اس کہ روڈ آ تیا ٹریفک ہم بھاز کم کنس۔ پولیس نا رداٹ سیکیورٹی فورس آ تا وخت آ ورندی کارروائی ٹی شش سلہہ بند جلہو گیر ہم خلنگار ہرا قامیت آتے ٹیچنگ ہسپتال رسیفنگا نے۔

کیپٹن (ر) محمد حسیب شجاع

ضلع لورالائی ٹی خواندگی کچ اٹ پیدوار وڑ جوانی اتننگ

تعلیم ہر چنا نا بنداوی حق ءِ، مہذب وشوندار راج آ تا سوگو بنداو تعلیمی نظام آ سلوک مریک، ڈی سی

داسال داخلہ مہم نا رداٹ خصوصی ٹارگٹ پک کننگا نے، بڑز کو کہولی دیوان نا وخت آ گپ وتران

لورالائی (خ ن) ڈپٹی کمشنر لورالائی کیپٹن (ر) محمد حسیب شجاع نا خصوصی پارت آ مچ آ ضلع ٹی برجا اسکول داخلہ مہم نا رداٹ السی آ گاہی نا سرجز آ تا دنگ ءِ ودفنگا نے۔ دارد اٹ ڈسٹرکٹ آفیسر ایجوکیشن لورالائی نا کماشی ٹی لورالائی بازار اٹی لاؤڈ اسپیکر نا کمک اٹ پورو آ گاہی مہم چلیفنگا۔ مہم اٹ شاری تیان، خاص وڑ اٹ باوہ لمہ غاتیان خواست کننگا کہ او اسکول آ ہٹنگ نا عمر نا چناتے دمدستی وڑاٹ ٹرُک انا سرکاری و پرائیویٹ تعلیمی ادارہ غاتیٹی داخل کرفرتا تکہ اسہ چنا اس ہم تعلیم نا بنداوی حق آن محروم مف۔ داوخت آ ڈسٹرکٹ آفیسر ایجوکیشن تران کرسا پارے کہ تعلیم ہر چنا نا بنداوی حق ءِ و مہذب وشون ہلوک راج اسے نا بنداو سوگو تعلیمی نظام آ مریک۔ اودادوارگی کرے کہ برجا داخلہ مہم نا کمک اٹ زیات آن زیات چناتے اسکول آتیا اتننگ مریک وضلع ٹی خواندگی نا کچ ءِ پاش وڑاٹ جوان کننگک۔ او باوہ لمہ غاتیا زور شاغا کہ او تینا چناتے تعلیم ابتر تا نکہ او آ حبت اٹی ملک وقوم انا شونداری ٹی فعال و ثبت کڑ دادا کننگ کیر۔ مہم اٹی ڈسٹرکٹ منیجر ایجوکیشن عبید ترین تون اوار ایلو تعلقدار افسر آ ک ہم بشخ ہلکر۔ کمامدار آ تا رداٹ دا مہم بروک آ کیہی ہفتہ اسکان برجا سلک ہراٹی جتا جتا علاقہ، خلق و تعلیمی ادارہ غاتے ٹی آ گاہی پروگرام، واک و راجی دیوان اڈ تننگک۔ تعلیمی کمامدار آ ک پاریر کہ ضلع لورالائی ٹی دا سال داخلہ مہم نا رداٹ خصوصی ٹارگٹ پن کننگا نے، وخت اس کہ اسکول آتیٹی آسراتی تیٹی جوانی اتننگ، استاد آ تا حاضری ءِ پک کننگ و بنداوی تعلیمی پنجر نا بحالی کن ہم گام گیج آ ک برجاءُ۔ داکان بیدس مسٹر چناتا داخلہ غاتیٹی ودکی کن خصوصی مہم چلیفنگ نا فیصلہ ہم کننگا نے تا نکہ مار و مسٹر نا بریری ءِ پک کننگ مرے۔ داکان بیدس ضلعی انتظامیہ پارینے کہ داخلہ مہم اٹ جوان کارکڑ دنشان تروک اسکول و اساتذہ آتے اعزاز تننگک، وخت اس کہ غیر حاضر چناتا باوہ لمہ غاتون حوال کرسا او فتے امنا کرفنگ کن خصوصی ٹیم ہم جوڑ کننگک۔ کمامدار آ ک پارینو کہ داسجفوک سج و پام نا کمک اٹ نئے بیرہ پوسکن آ داخلہ غاتیٹی ودکی مریک بلکہ مست آن خوانوک آ چناتا اسکول ءِ النگ نا کچ اٹی ہم کتی بریک۔

.....اوستہ محمدٔ اسسٹنٹ کمشنر عبدالقیوم پی پیچ ای نا تلاپ آ تا پُر مننگ نا عمل نا جاچ ءِ ہلنگ اٹی ءِ

مل، آل بلوچستان ایل پی جی بوزر یونین نا شریدار آ تا دیوان

مل (نامہ نگار) آل بلوچستان ایل پی جی بوزر یونین نا سرپرست اعلیٰ پنی آ ٹرانسپورٹر حاجی علی احمد رخشانی نا کماشی ٹی آل بلوچستان ایل پی جی بوزر یونین نا شریدار آ تا اسہ اہم ءُ دیوان اس اڈ ہلک۔ ہراٹی یونین نا آفس نا بنا تون اوار چندی پہلو تیا سجفنگا و کمیٹیک جوڑ کننگا۔ اواری ٹی ہر چار آصوبہ غاتیان یونین اٹی 2075 آن زیات پرائیویٹ بوزر مالک آ تا بشخ ہلنگ آخوشی نا درشانی کننگا۔ بشخ ہلوک آ ک داارادہ نا دوارگی کریر کہ آل بلوچستان بوزر ایسوسی ایشن بوزر مالک آ تا نمائندہ یونین اسے ہرا بوزر مالک آ تا اومیت آ تیا پورو برسا مالک آتے مون تروک ویل آ تا چشفنگ کن کمک ایتک۔ او پاریر کہ آل بلوچستان بوزر یونین نا تفتان اٹی دفتر نا بنا غان پد دمدستی وڑاٹ سلاہ اٹ کابینہ جوڑ کننگک۔

ایف سی بلوچستان (نارتھ) میں شمولیت کا سنہری موقع
بھرتی برائے فرنٹیئر کور بلوچستان (نارتھ) ریکروٹ کورس-70
ایف سی بلوچستان نارتھ نوجوانوں کو قومی خدمت کے لیے ایک بہترین پلیٹ فارم فراہم کر رہی ہے
بھرتی شیڈول و مقامات
فرنٹیئر کور بلوچستان (نارتھ) میں کسی بھی شہر کے لوگ بھرتی ہو سکتے ہیں اور کسی بھی مندرجہ ذیل مقامات پر بھرتی کے لیے تشریف لا سکتے ہیں
• ملتان کینٹ (شفقات سٹیڈیم) — 13 تا 16 اپریل 2026
• (4 کور) لاہور کینٹ — 19 تا 20 اپریل 2026
• آرمی بھرتی دفتر 3AD ڈویژن سرگودھا — 23 تا 25 اپریل 2026
• آرمی بھرتی دفتر کوہاٹ — 28 اپریل تا 1 مئی 2026
• چترال (سکاؤٹس ہیڈ کوارٹر چترال) — 4 تا 7 مئی 2026
• بلوچ رجمنٹ سنٹر ایبٹ آباد — 10 تا 12 مئی 2026
• نیلم اسٹیڈیم مظفر آباد — 15 تا 16 مئی 2026
• (10 کور) راولپنڈی — 19 تا 21 مئی 2026
بھرتی کا معیار

نمبر	امیدوار	قسم		قد		عمر	
		لوکل بلوچ	لوکل بلوچ کے علاوہ	لوکل بلوچ	لوکل بلوچ کے علاوہ	لوکل بلوچ	لوکل بلوچ کے علاوہ
(1)	جنرل ڈیوٹی	ڈل	میٹرک	5'-3"	5'-6"	18 تا 26 سال	18 تا 23 سال
(2)	ٹریڈ	ایف سی پی سی میڈیکل ٹیسٹ ڈویژن ٹریڈ ایلیجیبل ہولڈر		5'-3"	5'-6"	18 تا 26 سال	18 تا 23 سال
(3)	ایل ایچ وی	ایف سی پی سی ڈی ایف ایل آئی سی لیکس ایلیجیبل		5'-3"	5'-6"	18 تا 26 سال	18 تا 23 سال
(4)	سکل	ایف سی پی سی ڈی ایف ایل آئی سی لیکس ایلیجیبل		5'-3"	5'-6"	18 تا 26 سال	18 تا 23 سال

مراعات
• ایف سی کے جوانوں کی تنخواہ بھی آرمی کے جوانوں کے برابر
• دوران سروس آپکے بیوی، بچوں اور والدین کا مفت علاج
• کارکردگی کی بنیاد پر اقوام متحدہ کے ساتھ سروس کے مواقع
• مفت رہائش اور کھانا
• شہدا کے بچوں کے لئے مفت تعلیم اور رہائش کے لئے گھر
• اندرون ملک بذریعہ ریل سفر کرنے کی صورت میں نصف کرایہ کی سہولت
• بچوں کی مختلف تعلیمی اداروں میں تعلیم کی سہولت
بھرتی برائے لوکل امیدواران بلوچستان اور سندھ
بلوچستان کے امیدواران کی بھرتی تمام ایف سی کوریہیڈ کوارٹرز (یعنی ملیلی کوئٹہ، نوشکی، چمن مسلم باغ، ژوب، لورالائی، سوئی، ڈیرہ بگٹی، سبی اور کوہلو) میں 13 اپریل تا 25 مئی 2026 تک کی جائے گی۔ صوبہ سندھ سے تعلق رکھنے والے امیدواران کی بھرتی ہیڈ کوارٹر سوئی، انفلوبر ہیڈ کوارٹر سبی۔ کالونس میں کی جائے گی۔
نوٹ
• مزید معلومات کے لیے رابطہ نمبر: 081-9201542/255
• لواحقین شہدا صرف بیٹا اور بھائی کے لئے عمر میں 2 سال اور قد میں 2 انچ کی رعایت۔ لواحقین شہدا ایف آر سی فارم اور پنشن بک ہمراہ لائیں۔
• وہ حضرات جن کی عمر 18 سال سے زائد ہے اُن کا فارم (ب) قابل قبول نہیں ہوگا بلکہ کمپیوٹرائزڈ شناختی کارڈ لازمی ہے۔
• 31 اکتوبر 2026 کو عمر مندرجہ بالا دی گئی حد سے زیادہ ہو۔
• تمام اصلی تعلیمی اسناد، شناختی کارڈ، ڈومیسائل، تمام دستاویزات کی چار عدد فوٹو اسٹیٹ اور چار عدد فوٹو (سفید بیک گراؤنڈ) ہمراہ لائیں۔
• جعلی تعلیمی اسناد پیش کرنے والے کو حوالہ پولیس کیا جائیگا۔ بھرتی سٹیشن میں موبائل فون ممنوع ہے۔ پکڑے جانے کی صورت میں امیدوار فیل قرار دیا جائے گا۔
• ایک میل ووٹ کے ٹیسٹ کے لئے پی ٹی شوز، ٹراؤزر، شرٹ ساتھ لائیں اور تحریری ٹیسٹ کے لئے قلم اور امتحانی گتہ ساتھ لائیں۔
• تمام تقرریاں فرنٹیئر کور بلوچستان (نارتھ) کے مقرر کردہ قوانین و مجوزہ طریقہ کار کے مطابق خالصتاً میرٹ کی بنیاد پر ہوں گی۔
PID(Q)383/25

اسسٹنٹ کمشنر ڈیرہ مراد جمالی

الس نا ویل آ تا ایسری کن دمدستی گام گیج کننگ کن ویل آتے اوفتا درگہ غا بننگے

وزیر اعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی نا وژن نا رداٹ الس نا ویل آ تا خف تو ننگ وایسری کن غا و دیوان اڈ تننگ انگ ءِ، بہادر کھوسہ

الس پہی وڑاٹ غا و دیوان اٹ بشخ ہلسا ویل آتے پا ننگ ءِ، ضلعی انتظامیہ کل ویل آ تا ایسری کن دمدتی گام گیج کیک، تران

نصیر آباد (خ ن) وزیر اعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی نا پارت آ تیا غا و دیوان نا عمل ءِ بھرمی وڑاٹ تالان کننگ نا رودریسہ ترندی اٹ برجا ءِ۔ دا رداٹ خلقی علاقہ غاتیٹی السی ویل آ تا ایسری کن کمشنر نصیر آباد ڈویژن صلاح الدین نورزئی و ڈپٹی کمشنر نصیر آباد کیپٹن (ر) ذوالفقار علی کرار نا پارت آ گوٹھ داد محمد رند منگولی ٹی اسہ اہم ءُ غا و دیوان اس اڈ تننگا' ہرانا کماشی اسسٹنٹ کمشنر ڈیرہ مراد جمالی بہادر خان کھوسہ کرے۔ غا و دیوان اٹ علاقہ نا الس بھلو کچ اسے ٹی بشخ ہلسا تینا مون تروک ویل آ تا پاش وڑاٹ درشانی ءِ کرے۔ ہرا ویل آ ک مونی اتنگا راوفتے ٹی امن وایمنیٔ گدرینگوک آ روچہ نا تُو اٹی رمضان راشن نا یوسی چیئرمین نا کنڈ آن بے انصافی اٹ بشخ وبانٹ کننگ' بجلی نا بے ڈہ آن لوڈشیڈنگ، نادرا آفس یا موبائل وین نا مفتگ، اسکول آتیٹی سولر آ سراتی تا فراوانی، مسٹر اسکول جوڑ کننگ نا گرج، ڈیرہ مراد جمالی ٹی ٹریفک نا ودوک آ ویل آ تا ایسری کن بائی پاس روڈ جوڑ کننگ' گوٹھ داد محمد رند اٹی بی ایچ یونا جوڑ کننگ، اسلامک ریلیف نا گام گیج آ تیٹی سستی تون اوار ایلو السی ویل آ ک اوار نسر۔ بشخ ہلوک آ ک دا ویل آ تا بابت کمامدار آتے معلومدار کریر۔ غا و دیوان اٹ اسسٹنٹ کمشنر یوٹی محمد طٰہٰ جمالی، ایگزیکٹو انجینئر پی ایچ ای ظفر اقبال زہری، ڈسٹرکٹ ایجوکیشن آفیسر حفیظ اللہ کھوسہ، اسسٹنٹ ڈائریکٹر لوکل گورنمنٹ احمد نواز جنگ، ڈاکٹر سکندر کھوسہ، ایم ایس ڈاکٹر حبیب چندرانی، ڈی ایس پی شمن علی سولنگی، ذوالفقار علی رند اتون اوار ایلو افسر و علاقہ نا معتبر آ ک ہم بشخ ہلکر۔ دا وخت آ تران کرسا اسسٹنٹ کمشنر بہادر خان کھوسہ پارے کہ وزیر اعلیٰ بلوچستان میر سرفراز بگٹی نا وژن نا رداٹ سا وب آن غا و دیوان اڈ تننگ انگ ءِ تا نکہ الس نا ویل آ ک اوفتا درگہ غاتیا خف تو ننگر وکل تعلقدار افسر آ تا ساڑی گری ٹی اوفتا دمدستی ایسری کن سوگو بنداو تیا گام گیج کننگ مرے۔ او پارے کہ نئے خوشی مس کہ الس پہی وڑاٹ بشخ ہلسا تینا ویل آتے پاش کریر و ضلعی انتظامیہ دا غٹ ویل آ تا ایسری کن دمدستی گام گیج کیر تا نکہ بندغ آتے حقی وڑاٹ ریلیف فراوان کننگ مرے۔ او مستی پارے کہ ساڑی حکومت الس نا وژن نا رداٹ عملی گام گیج کننگ اٹی ءِ تا نکہ الس نا زندانا کہول ءِ جوان کننگ مرے و بنداوی آسراتی تا فراوانی ءِ پک کننگ مرے۔

لورالائی: بھلاپر و ترونگڑ آن پد ضلعی پولیس نا گمانی حالیت آ تا رداٹ گام گیج

لورالائی (میر محمود بلوچ) ساڑی بھلاپر و ترونگڑ آن پد ضلعی پولیس گمانی ہلہلہ ئی حالیت آ تا مون ءِ تو ننگ کن سیکورٹی و کمکی گام گیج آتے پین سخت کرینے۔ دا بابت ایس ایس پی لورالائی ڈاکٹر فہد احمد (پی ایس پی) مچ آ ضلع نا غٹ تھانہ غاتے ہائی الرٹ مننگ نا پارت جاری کرینے۔ جاری کروک پارت آ تا رداٹ غٹ پولیس کارندہ غاک تینا تینا علاقہ غاتیٹی حالیت آ تا مدام چار وکی ءِ کیرہ و ہر وڑا نا ہلہلہ ئی واقعہ اسے نا دمدستی حوال ءِ کنٹرول روم ءِ ایترہ۔ پولیس کمامدار آ ک پیدوار کرینو کہ ہر وڑا نا جانی یا مالی نسخان، ہراٹی شاری تا ٹھپی مننگ، اُرا یا دیوال آ تا تمنگ، کسر تا بند مننگ یا ایلو ہلہلہ ئی حالیت آ تا وخت آ پورو حوال ءِ رسیفنگ ءِ پک کننگے۔ ایس ایس پی لورالائی دا ہیت آ ہم زور شاغا کہ حوال تننگ نا وخت آ واقعہ نا وڑ، درست آ ہند زہی بندغ آ تا پورو سرجمی فراوان کننگے تا نکہ ریسکیو ادارہ غاتے دمدستی و بھرمی کارروائی ٹی کمک رسینگ کے۔ او کارندہ غاتے پارت کرے کہ او مدام تیار سلر و ہر وڑا نا نگمان حالیت اٹی دمدستی رءِ عمل تر سا الس ءِ زیات آن زیات ریلیف فراوان کیر۔

مل انا الس ٹیلی نار نا پیکیج کرفنگ آن پد ہم آسراتی تیان دُو سلوک

مل (نامہ نگار) ٹیلی نار نا نزور آب سروس برجا، شاریک ٹُوئی کبین پیکیج کرفنگ آن پد ہم نیٹ انا آسراتی تیان محروم ءُ۔ کمشنر رخشان ڈویژن و ڈپٹی کمشنر نوشکے آن نوٹس ہلنگ نا خواست کننگا نے۔ ڈسٹرکٹ نوشکے نا کل آن بھلا یونین کونسل و بھلو آبادی سے آ تالان یوسی سرمل و یوسی ما ککی نا الس نا سیبو بیرہ اسہ موبائل سروس اسے آ ٹے۔ علاقہ ٹی ٹیلی نار کمپنی نا چار ٹاور لگوک ءُ و لے ٹیلی نار کمپنی الس ءِ جوان آسراتی تننگ اٹی پورو وڑاٹ بے سہب مسنے۔ علاقہ نا ہندی بندغ آ تا کاروبار بیرہ اسہ ضلع یا صوبہ اسکان کچ اٹ اف بلکہ صوبہ و ملکی کہول تون اوار ہمسائے ملک آ تسکان تالان ءِ و لے مل اٹی جوان نیٹ ورک مفتگ نا سوب آن واپاری بندغ، کشارگرٔ پوریاگرٔ طالب علم و ہر تپہ نا بندغ آتے ویل مون تروئی تمنگ اٹی ءِ۔ ٹیلی نار کمپنی اسہ کنڈ آ شاری جوان روس تننگ اٹی بھاز بے سہب ءِ تو ایلو کنڈ آ ہر تُو دا کمپنی پیکیج آ تا نہاد آتے ودفنگ اٹی ءِ، دا بے لغام کمپنی تیان ارفوک ءُ کس اس اف۔

.....اسلام آباد' پاکستان' سعودی عرب' ترکیہ و مصر انا وزیر خارجہ غاتا اوار فوٹو

نور الحق بلوچ

گوادر جہانی واپاری پڑ آ تینا جا گہ ءِ سوگو کر ساہنگ اٹی ءِ

بحری جہاز آئی ایم او 368 میٹرک ٹن آ تالان جنرل ٹرانس شپمنٹ کارگو تون اوار گوادر ءِ سر مسنے

گوادر پورٹ اسہ رکھوک واسٹریٹجک بندرگاہ اسے نا وڑاٹ اہمیت دوئی کننگ اٹی ءِ، چیئرمین جی ڈی اے

گوادر (خ ن) گوادر پورٹ علاقائی بحری و واپاری سرجز آ تیٹی اسہ اہم ءُ مزل نا نشان اسے آن چیسا بحری جہاز HMO M/V LEADER (9169811 IMO) نا سرسہب برتھنگ ءِ پورو کرینے۔ ہندا جہاز 368 میٹرک ٹن آ تالان جنرل ٹرانس شپمنٹ کارگو ہرفسا گوادر آ سرمس، ہرادے گوادر بندرگاہ نا وودک آ واپاری سرجز آ تا پاش ءُ نشان اس گمان کننگ انگ ءِ۔ حوال نا رداٹ خلیجی دنگ اٹی برجا چک وتاڑ و روایتی بحری کسر تیا مون تروک گڑتی تا سوب آن جہانی شپنگ لائنز بدل گیگ ورکھوک آ کسر آ تا پٹ و پول اٹی ءُ، ہرانا سوب آن گوادر پورٹ ءِ اسہ رکھوک و اسٹریٹجک بندرگاہ اسے نا وڑ اٹ ترندی اٹ اہمیت رسینگ انگ ءِ۔ چک وتاڑ نا سوب آن جہانی شپنگ کمپنیک تینا ٹرانس شپمنٹ کارگو نا کوڑی کاری کن گوادر پورٹ انا کنڈ آ ہٹنگ اٹی ءُ، ہرا تینا پوسکنوڑ انفراسٹرکچر و جغرافیائی سیم ودنگ انا سوب آن پاش ءُ برتری اس ایتک۔ گوادر پورٹ انا کنڈ آن دار جحان ءِ پین شون تننگ کن ٹرانس شپمنٹ کارگو آ مفت اسٹوریج نا آسراتی ہم فراوان کننگ انگ ءِ۔ گوادر پورٹ وداڑ تون گنڈوک فری زون اٹی پچ مف 16 ہزار ٹی ای یوز (TEUs) کنٹینرائزڈ کارگو و 90 ہزار آن زیات مربع میٹر جنرل کارگو کوڑی کننگ نا گنجائشت اریٔ داوخت آ چیئرمین گوادر پورٹ نور الحق بلوچ ہیت وگپ کرسا پارے کہ گوادر مچ آ ڈیہہ اٹی اسہ رکھوک، بھرمی و زرگرانی وڑ اٹ پتدار بدل گیگ بندرگاہ اسے نا وڑ اٹ مونی ہٹنگ اٹی ءِ۔ چیئرمین پورٹ پارے کہ جہانی شپنگ کمپنی آ تا وودک آ استخواہی داہیت انا شاہدی ءِ کہ گوادر جہانی واپاری نقشہ غاتینا جا گہ ءِ سوگو کرینے۔ چیئرمین نور الحق بلوچ نا رد اٹ مفت اسٹوریج تون اوار ایلو آسراتی تا مسخت جہانی واپار ءِ آسراتی تننگ و گوادر ءِ علاقائی ٹرانس شپمنٹ حب اٹی بدل کننگ ءِ۔ چیئرمین نور الحق بلوچ مستی پارے کہ بندرگاہ نا پوسکنوڑ آسراتیک، بھلا کچ و اسٹریٹجک ہند بلیو اکانومی نا شون اٹی اہم ءُ کڑ داس ادا کیرہ، وخت اس کہ ٹرُک آ حبت اٹی گوادر پورٹ جہانی واپار و لاجسٹکس بنجائی ہند جوڑ مننگ نا لائخی تننگک۔ LEADERHMOM/V نا سرسہب برتھنگ ءِ تالان مروک آ آپریشن عملی شاہدی نشان تننگ انگ ءِ۔ وخت اس کہ چاہندار آ تا رداٹ علاقائی سوگوی، مالی آسراتی و بھلا انفراسٹرکچر گوادر ءِ ترندی اٹ اسہ اہم ءُ علاقائی واپاری ہند اس جوڑ کننگ اٹی ءِ۔

جامع مسجد لائبریری کن پوسکن ءُ الماری نا آسراتی فراوان کننگا

خاران (رپورٹ: محمد عیسیٰ محمد حسنی) حاجی عبدالرحمٰن فاؤنڈیشن نا کمک اٹ بانی رحمت اللہ بلوچ نا خاص استخواہی ءِ مون آ تخسا خاران نا پڑدری جامع مسجد نا لائبریری ءِ پوسکنوڑ دور اتون ہم گرنچ کننگ کن دینی و نصابی کتاب آ تا رکھ اکن پوسکن الماری تا آسراتی فراوان کننگا، ہراڑان لائبریری نا غٹ کتاب آ تا رکھ ءِ پک کننگ مریک۔ دا بابت حاجی عبدالرحمٰن فاؤنڈیشن نا بانی رحمت اللہ بلوچ، ہراکہ بلوچستان نا کیہی علاقہ غاتیٹی، خاص وڑ اٹ خاران اٹی چندی بشخ آتیٹی ہندن ءُ بھاز کاریم کرینے ہرا فک اونا جندانا استخواہی نا پاش ءُ شاہدی ءُ۔ اونو کاپ نا گواچی تے ریلیف نا فراوانی مرے، مفت میڈیکل کیمپ آ تا اڈ تننگ مرے، حقدار و غریب بندغ آتھون مالی کمک مرے، جنوزان آتیکن سلائی مشین نا فراوانی مرے یا فری ایمبولینس سروس نا آسراتی، او ازگار بندغ آتا اواری ٹی تینا خذمت آتے سرایتک۔

پنجگور اٹی سلہہ بند بندغ آتا جلہو، ورندی کارروائی، 11 بندغ زوال

پنجگور (نامہ نگار) پولیس نا رداٹ ہڑتوم آ کنڈ آن سم کاری نا رودریسہ کیہی گھنتہ اسکان برجا سلیس۔ پولیس پارینے کہ خداہادان نا علاقہ ٹی سلہہ بند بندغ آتا اسہ بھلو کچ اس ارشد بلوچ نا اُراغا جلہو کرے، ہم کاری و دھما کہ غاتا سوب آن امداد ابراہیم، برھان ارشد و عزیز وزیر زوال مسٔ جلہو گیر آ ک اُرانا مسہ کمرہ ءِ خاخر تسر وخت اس کہ مین گیٹ و چار دیوالی ءِ ہم نسخان رسیفیر۔ ہندن وڑاٹ سراوان خداہادان اٹی بہرام عرف چالاک نا اُراغا ہم سم کاری کننگا و لے اوڑے چج ءُ جانی یا مالی نسخان نا حوال رسینگ تنے۔ داکان بیدس پنجگور گرمکان نا علاقہ ٹی شاہد پنی آ بندغ نا اُراغا ہم جلہو کننگا، ہرانا سوب آن عامر پنی ءُ بندغ اس زوال مس وخت اس کہ غفار وظفیر احمد ٹھپی مسر۔ جلہو گیر آ ک اُراءِ نسخان رسیفیر و اُرانا مون آ سلوک مسہ گاڈی ءِ خاخر تسر۔ اسہ بین واقعہ اسے ٹی گرمکان اٹی کلیم اللہ نا اُراغا ہم جلہو کننگا، ہراڑے مسہ گاڈی ءِ خاخر تننگا و اُراءِ نسخان رسیفنگا۔ داکل واقعہ غاتے ٹی پنج بندغ زوال وخت اس کہ ارٹ ٹھپی مسر۔ مچ آ شار اٹی سم کاری و دھما کہ غاتا سوب آن شاری تے ٹی خلیس وبھیم تالان مسٔ ہرانا سوب آن واپاری ہندو دکانک بند مسر وخت اس کہ روڈ آ تیا ٹریفک ہم بھاز کم کنس۔ پولیس نا رداٹ سیکیورٹی فورس آ تا وخت آ ورندی کارروائی ٹی شش سلہہ بند جلہو گیر ہم خلنگار ہرا قامیت آتے ٹیچنگ ہسپتال رسیفنگا نے۔